

یحییٰ تعمید دهنده، ره مسیح نه آمایه ایکنه

^۱ شروع خور خَش درمورد عیسی مسیح، کر خدا.
^۲ یرس هموطو که منه کتاب اشعیای پیغمبر اومیه که:
«ایسه قاصدِ خمه نهی ت بسی ایکنم،
که رته سیت آمایه ایکنه؛»
^۳ «صییی و که منه بیابون قبره ایزنه:
"ره خداوند آمایه کنیت!
ریل و نه صاف کنیت."»

^۴ یحییٰ تعمید دهنده منه بیابون ظهور که، و سی مردم موعظه ایکه که سی
آمرزش گنایلشون تعمید توبه بگرن. ^۵ تموم مردم دیار یهودیه و تموم مردمون
اورشلیم، ایرتن طیش و گنایل خشون اعتراف ایگردن و منه رو اردن و
دسش تعمید ایگرتن. ^۶ یحییٰ جومه ایی و پشم شتر ایکه و رش و دویالی چرمی
ایس و قدش، و کلو و غسل گویی ایخه. ^۷ و موعظه ایکه و ایگت: «بعد مو،
کسی قویتر و م ایپه که م حتی لیاقت نیارم حل و ابوم و بند ارسی یلشه و از
کنم. ^۸ م ایشا نه بی او تعمید دامه، اما و ایشا نه بی روح القدس تعمید اییه.»

تعمید عیسی

^۹ منه او روزل، عیسی و ناصره جلیل اومه و منه رو اردن و دس یحییٰ
تعمید گرت. ^{۱۰} وختی عیسی و او اییومه ودر، همو دقه دی که آسمون واز

وابییه و روح خدا نه دی که می گموتری ایا دومن و ریش. ^{۱۱} و صیی و آسمون اومه که «تِ کِر عزیز منی، م وَت مَهلی راضییم.»

امتحان و ابیینِ عیسی

^{۱۲} روح خدا فوراً عیسی نه بُرد و بیابون. ^{۱۳} عیسی چل رو مینه بیابون بی و شیطون امتحانِس ایکه. و بی حیونلِ وحشی سر ایکه و فرشته یل خدمتِس ایگردن.

عیسی خدمتِشَه شروع ایکه

^{۱۴} بعد گرفتار و ابیینِ یحیی، عیسی رت و ولاتِ جلیل. و خور خَش پادشایی خدا نه اعلام ایکه ^{۱۵} و ایگت: «وختِس رسیه و پادشایی خدا نزننگ و ابییه. توبه کنیت و و ای خور خَش ایمون بیاریت.»

اولین شاگردلِ عیسی

^{۱۶} وختی عیسی و هیبی دریاچه جلیل ری ایابی، شمعون و ککاش آندریاس دی که تور ایبسن مینه دریا، سی پکه صیاد بیین. ^{۱۷} عیسی و شون گت: «و دین م بیییت، م ایشا نه صیادِ مردمون ایکنم.» ^{۱۸} اونگل فوراً تورلشونه نهان و زمین و دین عیسی رونه و ابیین. ^{۱۹} وختی پچی رت جلوتر، یعقوب کِر زیدی و ککاش یوحنا نه دی که مینه قایقی تورلشونه آمایه ایگردن. ^{۲۰} فوراً صیاشون که. اوسه اونگل بوشون زیدی نه بی کارگرل ول گردن مینه قایق و دین عیسی رونه و ابیین.

شفی مردی که روح ناپاک داشت

^{۲۱} اونگل رین و کفرناحوم. وختی روز شبات رسی یعنی روز شنبه که روز مقدس یهودی یله، عیسی فوراً رت و کنیسه که عبادتگاه یهودی یله و مشغول تعلیم داین و ابی. ^{۲۲} اونگل و تعلیمش حیرت زیه و ابیین، سی پکه بی اقتدار تعلیم اید، نه می معلمِ تورات. ^{۲۳} مینه او موقع، مینه کنیسه اونگل مردی بی که روح ناپاک داشت. او مرد قیره زه: ^{۲۴} «ای عیسی ناصری، ت چه کار ایما داری؟ مه اومی پی نابودمون کنی؟ دوئم کییی! ت همو قدوس خدایی!» ^{۲۵} اما عیسی روح ناپاکه نهیب دا و گت: «صیا مک و وش درآ!» ^{۲۶} اوسه روح ناپاک او مرد سخت تکون دا و در حالی که قیره ایزه وش دراومه. ^{۲۷} نوم مردم طوری حیرت زیه و ابییه بیین که و یک ایبرسیین: «په د چنه؟ چه درس تازه و چه اقتداری! و حتی و روحل ناپاک هم امر ایکه و اونگل

وَس اطاعت ایکنین.»^{۲۸} پ طولی نگیسی که آوازه و منه سرتاسر منطقه جلیل پیچس.

شفی خسی پطرس و خیلی یل د

^{۲۹} وختی عیسی و کنیسه اومه ودر، فوراً بی یعقوب و یوحنا رت و حونه شمعون و اندریاس. ^{۳۰} خسی شمعون تو داشت و منه جا بی. اونگل فوراً عیسی نه و حالش باخور کړین. ^{۳۱} پ عیسی رت بالی سرش و دسینه کړت، و نه وریسنا. تو او زن بند اومه و مشغول پذیرایی و اونگل وابی. ^{۳۲} سر شو، وختی آفتو نشس، تموم مریضل و دیورده یله اوردن طی عیسی. ^{۳۳} تموم مریم شهر دم در او حونه جم واییه بیین! ^{۳۴} عیسی خیلی یله که گرفتار مریضی یل جورواجور بیین، شفا دا و هم دیول زیادی نه که ودر، اما نلشت دیول گپی بزین، سی یکه و نه ایشناختین.

دعی عیسی منه خلفت

^{۳۵} گگون که هنی هوا تاریک بی، عیسی وریسا و و حونه زه ودر، رت و چی خلفتی و وچه مشغول دعا وابی. ^{۳۶} شمعون و اونگلی که باش بیین و دینش گشتین. ^{۳۷} وختی و نه جسن، وش گتن: «همه و دین ت ایگردن!» ^{۳۸} عیسی وشون گت: «بیییت تا پریم و آبابی یل ای دوروبال تا وچه هم موعظه کنم، سی یکه سی همیه اومه.» ^{۳۹} اوسه رونه وابی، منه سرتاسر جلیل منه کنیسه یل اونگل موعظه ایکه و دیوله ایکه ودر.

شفی مرد جذامی

^{۴۰} مردی جذامی اومه طی عیسی، زونی زه و بی التماس گت: «آر بچی، ایتری شفام بیی.» ^{۴۱} عیسی دلش سیش سخت، دسینه دراز که و دس نها و او مرد و وش گت: «ایخوام، شفا بگه!» ^{۴۲} همو دقه، جذام ولس که و و شفا کړت. ^{۴۳} عیسی فوراً و نه مرخص که و وش قدقن که ^{۴۴} وش گت: «خواست بو که در مورد په و کسی چپی نگی؛ بلکم بره و خته و کاهن نشون بییه و سی شفا کړتیت، او فریونیی نه که موسی امر که، تقدیم ک تا سی اونگل نشونه ای بو.» ^{۴۵} اما او مرد وختی زه ودر، بی پروا درمورد په گپ زه و خور ونه پخش که. و همی خاطر عیسی د نترس آشکارا بیایه و شهر، بلکم ایویسا منه جابل دیرافتایه صرا و شهر. و ای حال، مردم و همه جا اییومن طیش.

شَفِی مَرِدِ اِفْلِیج

۱ بعد چَن رو، وختی عیسی پَدَفَدَه وَرگشت وَ شَهر کفرناحوم، مردم باخَوَر وایبین که وَ اومیه وَ حونه. ۲ عِدَه زیادی وُچَه جَم وایبین، طوری که حتی دَم در حونه هَم جا نَبی، وَ عیسی کلامِ خدا نَه سیشون موعظه ایکه. ۳ مینه ای موقع، عِدَه ای وَ رَه رَسِیِن وَ مَرِدِ اِفْلِیجی نَه که چار نفر ایأوردِنش، اُورِدِن نَهاتر. ۴ وَختی نَتَرَسِن وَ زور جمعیت بیارنِش طِی عیسی، شروع کِرِدِن وَ وِگَرْتَن طاقِ بالی سَرِ عیسی. بعد وَگَرْتَن طاق، تَشکی نَه که اِفْلِیج ریش خوسیه بی، دان دومن. ۵ وَختی عیسی ایمون اونگله دی، وَ اِفْلِیج گُت: «کَرُم، گَنایلت آمرزیه وابی.» ۶ په پاره ای وَ معلَمِ تورات که نِشَسَه بیین وُچَه، بی خَشون گُتِن: ۷ «سیچه ای مرد پَنه گُت؟ په کُفره! غیر خدا کی ایتره گَنایله بیامُرزه؟» ۸ عیسی هَمو دَقَه مینه روح خُش فَمِس که طِی خَشون چه فکری ایکنن وَ وَشون گُت: «سیچه مینه دلی ایطو فکر ایکنیت؟» ۹ گُتِن کویکی وَ ای اِفْلِیج آسونتره، پَکه "گَنایلت آمرزیه وابی" یا پَکه "وَری وَ جاتَه وَگَه وَ رَه پَره"؟ ۱۰ اَمّا تا بدونیت که کِر انسان وَ ری زمین اقتدار آمرزیه گَنایله داره...» - وَ مَرِدِ اِفْلِیج گُت: ۱۱ «وَ تِ ایگُم، وری، جاتَه وَگَه وَ پَره وَ حونه!» ۱۲ او مَرِدِ اِفْلِیج وَرِیسا وَ فوراً جاشَه وَگَرْت وَ دَم تَبیی هَمَه وَ وُچَه رَه وَدَر. همه حیرت زیه وایبین وَ خدا نَه ستایش ایکِرِدِن ایگُتِن: «وَته ایطو چیی نَدیبه بیبیم.»

دَعوت وَ لاوی

۱۳ عیسی پَدَفَدَه رَت وَ هیبی دریا. مردم همه طِیش جَم ایابیین وَ اونگله تعلیم ایدا. ۱۴ موقی که وَ وُچَه ری ایابی، لاوی کِر خَلفای دی که مینه تُو خَرَجگیری نِشَسَه بی. وَش گُت: «وَ دین م بیو.» وَ وَرِیسا وَ دین عیسی رُوته وابی. ۱۵ وَختی عیسی مینه حونه لاوی نِشَسَه بی سَرِ سفره، پِکلی وَ خَرَجگیرَل وَ گَناکارَل بی عیسی وَ شاگردلِش هَمسفره بیین، سی پَکه پِکلی وَ اونگل وَش پیروی ایکِرِدِن. ۱۶ وَختی معلَمِ تورات که فَرِیسی بیین، عیسی نَه دِیین که بی گَناکارَل وَ خَرَجگیرَل هَمسفره یَه، وَ شاگردلِش گُتِن: «سیچه عیسی بی خَرَجگیرَل وَ گَناکارَل غذا ایخَره؟» ۱۷ وَختی عیسی پَنه اِشْنُفَت وَشون گُت: «مَرِیضِلِن که وَ طَبیب احتیاج دارن، نَه اَیْمَلِ سالم. م نِیومَه سی دعوتِ

کِرْدَن جَايزه يا بَدی کِرْدَن؟ جون کسی نَه نجات دایِن يا کُشْتَن؟» اَمّا اونگَل صیا نَکِرْدِن. ° عیسی، بی خِشم وَ گَسَلی که دوروَرش بیین سیل که وَ غَم وَ بار وَ بَیْرَحْمی اونگَل، وَ او مرد گُت: «دَسِئَه دراز کُ.» وَ دَسِئَه دراز که وَ دَسِش می اُولش خوب وابی. ۶ اوسِه عَالِمَل فرقه فَریسی رَتِن وَ دَر وَ فوراً بی طَرَفدارَل هیرودیس نَخْشَه کَشِیین که چطو عیسی نَه وَ بیِن بُویرِن.

جماعتی وَ مردم وَ دین عیسی بیین

۷ عیسی بی شاگردلِش رَت هیبی دریا. عده زیادی وَ جلیلی یَل هَم وَ دین عیسی رُونَه وابیین. ۸ هَمیطو، عده زیادی وَ مردم یهودیه وَ اورشلیم وَ اِدومیَه وَ منطقه یَل اولتِ رو اردن وَ دوربالِ صور وَ صیدون، وختی خَوَر کارل وَ نَه اِشْنَفْتِن، اومَن طِیش. ۹ وَ خاطر زیادی جمعیت، عیسی وَ شاگردلِش فرمایش که قایقی سیش آمایَه کِنِن، تا مردم هَلْش نیارِن. ۱۰ سی یکه وَ وُچه که خیلی یَلَه شفا دایَه بی، در دَبارَل هَلْش ایاورْدِن تا دَسْش بَرِن. ۱۱ هر وخت روحَل ناپاک وَ نَه ایدیین، در برابرش ایفتان وَ خَک وَ قیره ایَرِن: «بِ کِر خدایِ!» ۱۲ اَمّا عیسی وَ شون قَدَن ایکه وَ بقیه نَگَن وَ کیه.

انتخاب دُوازَه رسول

۱۳ عیسی وَ کُوی رَت بالا وَ اونگَلی نَه که مینه نظرش بیین، صیا که وَ اونگَل اومَن طِیش. ۱۴ وَ دُوازَه نَفَر جیا که وَ اونگَله رسول نوم نَها، تا بی وَ بُون وَ اونگَله بَسی کِنَه سی موعظه، ۱۵ وَ ای اقتدار داشته بُون که دیوَلَه کِنِن وَ دَر. ۱۶ او دُوازَه نَفَری که جیا که اینگَل بیین: شمعون، هَم وَ که نومِش نَها پطرس؛ ۱۷ یعقوب کِر زبدي وَ گکاش یوحنا، هَمونگَل که نومِشونَه نَها «بوانِرِجس»، یعنی «کُرَل تَش برق»؛ ۱۸ اندریاس، فیلیپس، برتولما، مَتی، توما، یعقوب کِر خَلْفاي، تَدای، شمعون غیور، ۱۹ وَ یهودای اَسْخَریوطی که عیسی نَه تسلیم دشمن که.

۲۰ په رو دَ عیسی رَت وَ حوَنَه وَ اَمبِلا عِدَه زیادی جَم وابیین، طوری که عیسی وَ شاگردلِش حتی وختِ غذا خَرْدَن نیاشْتِن. ۲۱ وختی خیشلِ عیسی پَنَه اِشْنَفْتِن، رُونَه وابیین تا وَ نَه وَ گِرِن بی خِشون بُویرِن، سی یکه ایگُتِن: «عَقْلِشَه وَ دَس دایَه.»

کُفَر وَ روح القدس

۲۲ معلَمَلِ تورات هَم که وَ اورشلیم اومیه بیین ایگُتِن: «بِعَلزبول که رئیس دیوَلَه وَ نَه کِرْتَه، وَ دیوَلَه وَ کِمَکِ وَ ایکنه وَ دَر.» ۲۳ پَ عیسی صیاشون که وَ

مَثَلی سیشون آورد و گُت: «چطو ایابو شیطون، شیطونه کینه ودر؟^{۲۴} آر مَمَلِکَتی و ضد خُش وریسه، پاورجا نیویسه.^{۲۵} همیطو آر حونه ای و ضد خُش وریسه: او حونه پاورجا نیویسه.^{۲۶} شیطون هم آر و ضد خُش وریسه و دَسَه ابو، نیتره پاورجا ویسه، بلکم د رسییه و آخرش.^{۲۷} وراسی هیشگه نیتره بزّه منه حونه مرد زورداری و مال و منالیشه غارت کینه، غیر یکه اول او مرد زوردار بُوینده. اوسه ایتره حونشه غارت کینه.

^{۲۸} «وراسی، و ایشا ایگم که تموم گنایل بنی بشر و هر کُفری که بگُ آمرزییه ایابو؛^{۲۹} اما هرکه و روح القدس کُفر بگُ، و ته آمرزییه نیابو، بلکم خطاکار و گناه ابدی یه.»^{۳۰} ای گپ عیسی سییه بی که ایگن «روح ناپاک داره.»

دی و گکایل عیسی

^{۳۱} اوسه دی و گکایل عیسی اومن. اونگل ویسان ودر، کسی نه بسی کُردن تا عیسی نه صیا کینه.^{۳۲} جماعتی که دور عیسی نشسه بیین و ش گنن: «دی و گکایت ویسانه ودر و تنه ایجورن.»^{۳۳} عیسی جواب دا: «دی و گکایل م کی ین؟»^{۳۴} اوسه و اونگل که دورش نشسه بیین، سیل که و گت: «اینگلن دی و گکایل! ^{۳۵} سی یکه هرکه اراده خدا نه و جا بیاره، ککا و دیه و دی منه.»

۴

مَثَل بَرَزِگَر

^۱ یَدَفَدَه عیسی منه هیبی دریا شروع که و تعلیم داین. عده زیادی دورشه کُرتّه بیین طوری که و ناچار سوار قایقی وابی که منه دریا بی و نشس میش، و تموم مردم منه خشکی بیین.^۲ اوسه بی مَثَل، چیلل زیادی وشون یای دا. و منه تعلیم خُش وشون گت: ^۳ «گوش کنیت! په رو بزرگری سی تیم داین رت ودر.»^۴ وختی تیم ایدا، په پاره ای اُفتا منه ره و پرنیدیل اومن و اونگله خردن. ^۵ په پاره ای و تیمل اُفتا و زمین بردلی دون که خک زیادی نیاشت. پ زی سوز وابی، سی یکه ریشش منه خک کمی بی.^۶ وختی اُفتو ره، همشون ستن و خُشک وابیین، سی یکه ریشه نیاشتن.^۷ په پاره ای هم اُفتا ملی خارل. خارل سوز که، اونگله خفه که و ثمری وشون و دس نیومه.^۸ اما باقی تیمل اُفتا و زمین خوب و تنجه ره، سوز که و ثمر آورد، زیاد وابی، په پاره ای سی، په پاره ای شص و په پاره ای حتی صد برابر.»^۹ اوسه عیسی گت: «هرکه گوش شنوا داره، بشنّفه.»

۱۰ موقی که عیسی تنای، او نوازَه نَفَر و گسلی که دورش ببین، درموردِ مَثَلِ وَش پُرسیین. ۱۱ عیسی وَشون گُت: «فَهَم راز پادشایی خدا و ایشا دایه و ابیبیه، اما سی مردم و دَر، هَمَه چی و صورتِ مَثَلِه؛ ۱۲ تا: «سبیل کین، اما حالیشون نوابو، بشنِفِن، اما نَفَمِن،

نیکِه وَرگَر دِن و آمرزیه و ابون!»

۱۳ اوسه وَشون گُت: «مَه ای مَثَلِه نیفمیت؟ پَ چطو اینتریت مَثَلِ دَ نَه بَمیت؟ ۱۴ بَرزگر کلامه ایکاره. ۱۵ په پاره ای و مردم می تیمَلِ هیبی رین، وُچه که کلام کاشته ایابو؛ هَمیکه کلامه ایشِنِن، شیطون زی ایا و او کلامی نه که مینشون کاشته و ابیبیه، ایدزه. ۱۶ بقیه، می تیمَلِ کاشته و ابیبیه و بَر دلی دونین؛ اونگل کلامه ایشِنِن و زی ونه بی شایی قبول ایکنین، ۱۷ اما سی یکِه مینه خشون ریشه نیارن، تنایچی طاقت ایارن. اما هَمیکه و خاطر کلام، سختی یا آزاری وَشون بَر سیه، زی ایمونشونه و دَس ایین. ۱۸ عده ای دَ، می تیمَلِ کاشته و ابیبیه ملی خارلین؛ کلامه ایشِنِن، ۱۹ اما هول و حراسلِ ای دنیا و عشقِ مال و ثروت و هوسِ چیبِلِ دَره ایجوره مینشون و کلامه مینه اونگل خَفَه ایکنه و وَ ثمر نیرسیه. ۲۰ بقیه، می تیمَلِ کاشته و ابیبیه مینه زمینِ خوبین؛ کلامه ایشِنِن، ونه قبول ایکنین و سی، شَص و حتی صد برابر تَمَر ایارن.»

مَثَلِ چِراغ

۲۱ عیسی وَشون گُت: «مَه چِراغِه ایاریت تا ونه بنیت زِر کاسه یا تخت؟ مَه ونه نینیت و چِراغون؟ ۲۲ سی یکِه چیبی پَنون نی که آشکار نوابو، و چیبی پوشیبیه نی که دیار نوابو. ۲۳ هرکه گوش شنوا داره، بشنِفِه.» ۲۴ اوسه پَنه هَم گُت: «حواسِتون بو چه ایشِنِفیت. بی هَمو پیمونه ای که کیل کنیت، سیتون کیل ایابو، و حتی بیشتر. ۲۵ سی یکِه و وَ که داره، بیشتر دایه ایابو و وَ که نیاره، هَمونَم که داره اِسِیه ایابو.»

مَثَلِ تیمی که رُشت ایکنه

۲۶ عیسی گُت: «پادشایی خدا می مردی یه که ری زمین تیم اییه. ۲۷ شو و رو، چه و مینه خُو بو چه دیار، تیم سُوَز ایکنه و گپو ایابو. چطوشه؟ و نُوِه. ۲۸ زمین و ول تَمَر اییه: اُول کَلور، دنداش خوش سُوَز ایکنه و اوسه خوش پَر ایابو و دون. ۲۹ وختی دون بَر سیه، بَرزگر فوراً داسه اییگره، سی یکِه فصلِ بَر یین رَسبیه.»

مَثَلِ دُونَهُ خَرْدَلِ

۳۰ عیسی پَدَفَدَه گُت: «پادشاییِ خدا نَه ایتَرِیم وَ چِه تشبیه کِنیم، یا چِه مَثَلِ سیشِ بیاریم؟» ۳۱ می دونه خردله. خردل، کچلوترین دونه ای یَه که مِنْه زمینِ ایکارن، ۳۲ اَمّا وختی کاشته وابی، سوزِ ایکِنه وُ وَ تَموم گیایِلِ باغ گپوثرِ ایابو، کَلِجَه یَلش گپو ایابو، طوری که پَرندیلِ اَسْمونِ ایانِ و مِنْه سایشِ چالِ ایکِن. ۳۳ عیسی بی مَثَلِ زیادِی می ای مَثَل، تا وُچِه که ایتَرِسِن بَقَمِن، کلامِ خدا نَه سیشونِ ایگت. ۳۴ وَ غَیرِ بی مَثَلِ چیبی وَ شون نیگت؛ اَمّا وختی بی شاگردلِش مِنْه خَلَفَت بی، سیشونِ معنی مَثَلَه ایگت.

آرُومِ کَرْدَنِ تِیفونِ دریا

۳۵ تَنگِ پَسینِ هَمو روز، عیسی وَ شاگردلِش گُت: «بیبیتِ بِریم وَ اوَلتِ دریاچه.» ۳۶ اونگلِ وَ طِی جمعیتِ رَتِن وَ عیسی نَه مِنْه هَمو قایقی که بی، بی خَشون بُرِین. چِن قایقِ دَ هَم باشون بی. ۳۷ پَدَفَه تَندبایِ سختی وَرِیسا. موجلِ طوری وَ قایقِ ایخَه که نَزیکِ بی پَر وابو وَ اُو. ۳۸ اَمّا عیسی پَس قایقِ، سَرشَه نَهایَه بی ری بَلِشتی وَ خُوسییَه بی. شاگردلِ وَ نَه دیارِ کِرِین وَ گُتِن: «استاد، تِ باکیتِ نی که غرقِ واپیم؟» ۳۹ عیسی وَرِیسا وُ وَ بایِ نَهبِ زَه وُ وَ دریا امرِ کِه: «صیا مَک! آرُوم بُو!» اوسِه بایِ خُوسی وَ هَمَه جا آرُوم وابی. ۴۰ اوسِه وَ شاگردلِش گُت: «سیچه ایطو زَلتون رَتَه؟ مَه هنی ایمون نیاریت؟» ۴۱ اونگلِ مَهلی هراسونِ وابییه بیین، وَ یَکِ ایگِن: «یه دَ کیه که حتی بایِ وَ دریا هَم وَش اطاعتِ ایکن!»

ه

شَفِی مَرِدِ دیوزیه

۱ اونگلِ رَتِن وَ اوَلتِ دریاچه، وَ منطقه چراسی یَل. ۲ وختی عیسی وَ قایقِ اومَه دومن، هَمودَقَه مَرِدِی که گرفتارِ روحِ ناپاکِ بی، وَ قَبرسونِ اومَه وَدَر وَ عیسی نَه دی. ۳ او مَرِدِ مِنْه قَبرسونِ وَ سَرِ ایبُردِ وَ دَ کسی جونِ یَنَه نیاشت که وَ نَه حتی بی زنجیرِ بُویندَه. ۴ سی یَکَه هَر دَقَه که وَ نَه بی زنجیرِ وُ کَنَدَه بَسَه بیین، زنجیرلَه وَرَنایَه بی وَ کُنْدیلَه اِشگَسَه بی. هیشگَه نیترسِ وَ رَه بیارش. ۵ شو وَ رو مابینِ مَزارلِ وَ ری کُویلِ قیرَه ایزَه وَ خَشَنه بی بَرِدِ زخمی ایگَه. ۶ وختی عیسی نَه وَ دیرِ دی، در حالی که ایڈوپسِ اومَه وَ دَمِ ریشِ اَفتا وَ زمینِ، ۷ بی صیبی بلنَدِ قیرَه زَه: «ای عیسی، کِرِ خِدی متعال، تِ چکارِ مِ داری؟ قَسَمِتِ ایبُمِ وَ خدا که عذابم نیی!» ۸ سی یَکَه عیسی وَش گُتَه بی: «ای

روح ناپاک، و ای مرد بزه و در!»^۹ اوسیه عیسی و ش پُرسی: «نومت چنه؟»
 جواب دا: «نوم قشونه؛ سی یکه پکلی پیم.»^{۱۰} و مهلی و عیسی التماس که
 که اونگله و او منطقه نکینه و در. ^{۱۱} مینه تُلل او دوربال، گلّه گپویی خوک در
 حال چی خردن ببین. ^{۱۲} روحل ناپاک و عیسی التماس کِردن و گُتن: «ایمانه
 پسی ک مینه خوگل؛ بل پریم مینه خوگل.» ^{۱۳} عیسی و شون اجازه دا. پ روخل
 ناپاک اومن و در و رتن مینه خوگل. گلّه ای که شمارش حدود د هزار خوک
 بی، و سرزیری تلی هجوم بُردن مینه دریاچه و مینه او غرق و ابیین.

^{۱۴} خوک چرونل درتن و مینه شهر و دهات و هر جا که رسیین، جریانه
 تعریف کِردن، طوری که مردم اومن و در تا آنچه نه اتفاق افتایه بی، بوینن.
^{۱۵} اونگل اومن طی عیسی و وختی دیین او مرد دیوزیه که زیتَر گرفتار قشون
 دیول بی، ایسه جومه کِرده و رش و عاقل نشسه وچه، زله تَرَک و ابیین.
^{۱۶} گسلی که ای جریانه بی تییشون دییه ببین، آنچه نه که و سر مرد دیوزیه و
 خوگل اومیه بی، سی مردم تعریف کِردن. ^{۱۷} اوسیه مردم و عیسی التماس
 کِردن که و دیارشون پزیه و در.

^{۱۸} وختی عیسی سوار قایق ایابی، مردی که زیتَر دیوزیه بی، التماس که، که
 باش پزه. ^{۱۹} اما عیسی اجازه ندا و گُت: «بزه و حونه، طی رفیقلت و شون
 یگ که خداوند چه کِرده سیت و چطو و ت رحم کِرده.» ^{۲۰} پ او مرد رت و
 مینه دیار دکاپولیس، شروع که و اعلام کِردن هر آنچه عیسی سیش کِرده بی،
 و مردم همه حیرت زیه ایابیین.

شفی په زن و دویر یایروس

^{۲۱} وختی عیسی پدغه بی قایق رت و اولت او. جمعیت زیادی طیش جم
 و ابیین و عیسی هیبی او بی. ^{۲۲} همو موقع یکی و رئیسلی کنیسه که نومش
 یایروس بی اومه وچه و بی دیین عیسی افتا و پاش ^{۲۳} و بی التماس گُت:
 «دویر کچلوم داره ایمیره. تمنا ایکنم بییی، دسینه و ش بنی تا شفا یگره و زنده
 ویسه.» ^{۲۴} پ عیسی باش رت.

عده زیادی هم و دین عیسی اُفتان و ره. اونگل و همه لت هلش اینان. ^{۲۵} مینه
 او بین، زنی بی که دوازه سال گرفتار خینریزی بی. ^{۲۶} و زر دوا درمون
 دکترل زیادی، مهلی زجر کشییه بی و تموم داراییشه خرج کِرده بی؛ اما و
 چی یکه خوب و ابو، بتَر و ابییه بی. ^{۲۷} و درمورد عیسی اِشْنَفْتَه بی، سی همیو
 و ملی جمعیت و پس سر عیسی اومه و دس ره و قباش. ^{۲۸} سی یکه بی خُش
 گُته بی: «ار حتی دس پزئم و قباش، شفا ایگرم.» ^{۲۹} همو دقه خینریزیش بند

اومَه وِ خُش فَمِس وِ او بلا شفا كِرْتِه. ^{۳۰} عیسی هَمو دَقَه فَمِس كه نیروی وَش زَه وَدَر. پَ وَ جمعیت سیلی كه وَ پُرسی: «کی دَس زَه وَ جومَم؟» ^{۳۱} شاگردیش جواب دان: «ایبینی كه مردم هَلت اینن؛ اوسه ایپرسی، "کی دَسَم زَه؟"» ^{۳۲} اَمّا عیسی سیلَ دوربال ایكِه تا پوینه کی ای كار كِرِدِه. ^{۳۳} پَ او زن كه دونس چه وَ سَرش رَتِه، بی ترس لرز اومَه جلو وَ اَفتا وَ پی عیسی وَ تَموم حقیقته وَش گُت. ^{۳۴} عیسی وَش گُت: «ای دویِر، ایمونیت تِنه شفا دایه. وَ سلامت بَره وَ وَ ای بلا آزاد بُو!»

^{۳۵} عیسی هنی گپ ایزه كه عِدِه ای وَ حونی یایروس، رئیس کنیسه، اومَن وَ گُتِن: «دویِرَت مُرد! دَ سیچه استادَ رَمَت ایبی؟» ^{۳۶} عیسی وختی گپِل اونگله اِشْنَفْت، وَ رئیس کنیسه گُت: «زَلت مَرَه! فقط ایمون داشته بو.» ^{۳۷} وَ نَلشت غیر پطرس وَ یعقوب وَ یوحنا، گکی یعقوب، کسی دَ وَ دینش بَره. ^{۳۸} وختی رَسین وَ حونی رئیس کنیسه، عیسی دی قیامتِی وَ پایه وَ عِدِه ای بی صییی بلند ایگریون وَ شیون ایکنن. ^{۳۹} وَختی رَت مِنه حونه وَشون گُت: «ای شیون زاری سی چنه؟ دویِر نَمُرِدِه، بلکم وَ حویه.» ^{۴۰} اونگل وَش خَنَدِسِن. اَمّا بعدَ یكِه تَموم اونگله كه وَدَر، دی بُو دویِر وَ هَمیطو شاگردلی نَه كه باش بیین بی خُش بُرد داخل وَ چیی كه دویِر بی. ^{۴۱} اوسه دَس دویِر كِرْت وَ وَش گُت: «تالیتا کوم!» یعنی: «ای دویِر كُشِكِلو، وَ تَ ایگَم وَری!» ^{۴۲} وَ فوراً وریسا وَ شروع كه وَ رَه رَتَن. او دویِر دوازَه ساله بی. اونگل وَ ای جریان مهلی حیرت زیه وایبِن. ^{۴۳} عیسی وَشون قَدَن كه تَلن کسی وَ ای جریان باخوَر وایو، وَ وَشون فرمایش كه چیی بیین وَ او دویِر تا بَخَره.

۶

بی ایمونی مردم ناصرَه

^۱ عیسی وَ وُچه رونه وایو وَ اومَه وَ شهر خُش، شاگردیش هَم وَ دینش رَتِن. ^۲ وختی روز شبات رسی، عیسی شروع كه وَ تعلیم داین مِنه کنیسه. خیلی یل بی اِشْنَفْتَن گپِل وَ حیرت كِرِدِن. اونگل ایگُتِن: «ای مرد تَموم ای چیلَه وَ كوچه وَدَس اُورِدِه؟ په چه حكمتی یه كه وَش عطا وایبیه؟ وَ په چه معجزه یلی یه كه وَ دَسِش اَنجوم ایابو؟ ^۳ مه په نَه هَمو نجاره؟ مه نَه كِر مریم وَ گکی یعقوب، یوشا، یهودا وَ شمعونه؟ مه دَدیلش ویچه مابین ایما زَنَدِی نیکن؟» پَ وَشون بَرخه. ^۴ عیسی وَشون گُت: «پیغمبر هیچ جا بی حرمت نی غیر مِنه شهر خُش وَ ملی قوم خیشل وَ مِنه حونه خُش!» ^۵ وَ نترس وُچه هیچ معجزه ای اَنجوم بییه، غیر یكِه دَس خُشه نَهَا وَ چِن مریض وَ اونگله شفا دا. ^۶ عیسی

وَ بِي ايموني اونگل مينه حيرت بي. و عيسى مينه دهاتل او دوربال ايگشت و تعليم ايدا.

عيسى دوازده شاگرد بسي ايكنه

^۷ عيسى دوازده شاگردش خواس طي خس و اونگله دتا دتا بسي كه و وشون اقتدار دا تا روحل ناپاگه كين ودر. ^۸ وشون دستور دا: «سي سفر، غير په چودسي چيبي بي خسون نوگرن؛ نه نون، نه ثربه و نه پيل مينه پر شالسون. ^۹ ارسى كين و پا، اما جومه اضافي نكين ورسون. ^{۱۰} و وشون گت: «وختي رتيت و حونه اي، تا موقى كه مينه او شهريت، مينه او حونه ويسيت. ^{۱۱} و ار و چي ايشا نه قبول نكين، يا وتون گوش نين، موقى رتن و وچو، خل پايلتونه بنگيت، تا شهادتي بو و ضد اونگل كه غضب خدا وشون ايايه.» ^{۱۲} پ شاگردل افتان و ره و مردم اعلام ايگردن كه بايس توبه كين. ^{۱۳} اونگل ديول زيادي نه گردن ودر و مريضل زيادي نه بي روغن مسح كردن و شفا دان.

كشته و ابين يحيى تعميددهنده

^{۱۴} هيروديس پادشاه ينه اشنفت، سي يكه نوم عيسى معروف و ابينه بي. په پاره اي و مردم ايگتن: «يحيى تعميد دهنده و مرديل زنده و ابينه و سي همينه كه اي فدرتل عجيب وش ظاهر ايايو.» ^{۱۵} په پاره اي د ايگتن: «ايلياي پيغمبره.» عده اي هم ايگتن: «پيغمبري يه مي پيغمبرل قديم.» ^{۱۶} اما وختي هيروديس ينه اشنفت، گت: «په همو يحيى يه كه م سرشه و ببش جيا كردم ايسه و مرديل زنده و ابينه!»

^{۱۷} سي يكه و دستور هيروديس خس، يحيى نه گرتنه بين و و نه بسه بين و ورش دايه بين مينه زندان. هيروديس اي كار و خاطر هيروديا كرده بي. هيروديا زن فيليپس، گكي هيروديس بي و ايسه هيروديس و نه اسيه بي. ^{۱۸} يحيى و هيروديس گنه بي: «حلال ني كه ت بي زن ككات بي.» ^{۱۹} هيروديا و يحيى كينه و دل داشت و ايخواس و نه بكشه، اما نيترس. ^{۲۰} سي يكه هيروديس و يحيى زلس ايرت، سي يكه و نه مردى صالح و مقدس دونس و و همي خاطر وش محافظت ايكه. هر وخت گپل يحيى نه اشنفت، مهلى سرگردون و حبرون اياي. وا اي حال، گوش كردن و گپل و نه دوس داشت.

^{۲۱} عاقبت مجال خوبی رسي. هيروديس مينه روز تولد خس مموني برپا كه و دربارييل و فرمنديل نظامي خشه و گپويل ولات جليله دعوت كه. ^{۲۲} دوير هيروديا اومه و مجلس و وربازي و هيروديس و ممونلشه شامون كه. اوسه پادشاه و دوير گت: «هر چه ايخي و م درخواس ك كه ونه وت اييم.»

۲۳ هَمِيْطُو قَسْمِ حَهْ وَ كُت: «هَر چِه وَ مِ بَخِي، حَتِي نَصْفِ مَمْلَكْتِمَه، وَ ت اِيْم.»
 ۲۴ دُوِيْر رَت وَ دَر وَ دِيْش كُت: «چِه بَخوام؟» دِيْش جَوَاب دا: «سَر يَحِييِ
 تَعْمِيْد دَهْنَدَه نَه.» ۲۵ دُوِيْر زِي هَوْلَكِي وَ رَكْشَت طِي هِيْرودِيْس وَ كُت: «وَ ت
 اِيْخوام هَم اِيْسِه سَر يَحِييِ تَعْمِيْد دَهْنَدَه نَه مِيْنِه مَجْمَه اِي وَ مِ يِي.» ۲۶ هِيْرودِيْس
 مَهْلِي غَم وَ بَار وَايِي، اَمَّا سِي قَسَمَلِ خُش وَ سِي يَكِه جَلُو مِمُوْنَلِ كِيْش دِيْتا نُوَابُو
 نَخُواس دَرخُواس وَ نَه رَد كِيْه. ۲۷ پ زِي جَلادِي بَسِي كِه وَ دَسْتور دا سَر
 يَحِييِ نَه بِيَارِه. وَ رَت وَ سَر يَحِييِ نَه مِيْنِه زَنْدان وَ بِيْنِيْش جِيَا كِه ۲۸ وَ وَ نَه مِيْنِه
 مَجْمَه اِي اُوْرْد وَ دا وَ دُوِيْر. وَ هَم وَ نَه دا وَ دِيْش. ۲۹ وَ خَتِي شَاكْرْدَلِ يَحِييِ يَنَه
 اِشْنَفْتِيْن، اَوْمَن وَ جَنازَه وَ نَه وَ كَرْتِيْن، كَرْدِيْش زِي رِ كِل.

غذا دايْن وَ پَنج هزار نفر

۳۰ رَسُوْل وَ رَكْشَتِيْن طِي عِيْسِي وَ اُنْچِه كَرْدَه بِيِيْن وَ تَعْلِيْم دَايَه بِيِيْن سِيْش
 تَعْرِيْف كَرْدِيْن. ۳۱ عِيْسِي وَ شُوْن كُت: «بِي مِ بِيِيْتِ وَ جِييِ خَلْفَتِ وَ دِيْر اَفْتايَه وَ
 پِچِي اسْتِرَاحَتِ كُنِيْت.» سِي يَكِه اَوْمَدِ رَفْتِ مَرْدُمِ طُوْرِي بِي كِه وَ خَتِ نُوْن
 خَرْدَن هَم نِيْاَشْتِيْن. ۳۲ پ خِشُوْن تَنَا، بِي قايِقِ رايِي وَ ابِيِيْن وَ طَرَفِ جِييِ
 دِيْر اَفْتايَه. ۳۳ اَمَّا مَوْقِي رَتْن، عِدَه زِيادِي وَ مَرْدَمِ اَوْنَكَلَه دِيِيْن وَ اِشْنَاخْتِيْن. پ
 مَرْدَمِ وَ تَمُوْمِ شَهْرَلِ پِي پِيَادَه جِكْسِيْن وَ طَرَفِ اَوْ مَحَلِ وَ نَهِي اَوْنَكَلِ رَسِيِيْن
 وَ چِه. ۳۴ وَ خَتِي عِيْسِي وَ قايِقِ اَوْمَه دَوْمِن، جَمْعِيْتِ زِيادِي نَه دِي وَ دِلْشِ سِي
 اَوْنَكَلِ سُخْتِ، سِي يَكِه مِي مِيْشَلِي بِي چِپُوْن بِيِيْن. پ وَ اَوْنَكَلِ تَعْلِيْمِ دا وَ چِيْلِ
 زِيادِي وَ شُوْن ياي دا. ۳۵ تَنَكِ پَسِيْن، شَاكْرْدَلِ اَوْمَن طِيْشِ وَ كُتِيْن: «وِيْچِه جِي
 يَه دِيْر اَفْتايَه وَ دِيْر وَ خَتِ هَم هَسِي. ۳۶ مَرْدِمَه زُوْنَه كُ تا بَرْن وَ اَبايِي يَلِ وَ
 رَمِيْلِ اِي نُورْبَالِ وَ سِي خِشُوْن غُذا بَسُوْنِيْن.» ۳۷ عِيْسِي مِيْنِه جَوَابِ فَرْمَايِشِ
 كِه: «اِيْشا خَتُوْن وَ شُوْن غُذا بِيِيْت.» كُتِيْن: «مَه اِيْخِي بَرِيْمِ وَ دُوِيْسِ دِيْنارِ نُوْنِ
 بَسُوْنِيْمِ وَ وَ شُوْن بِيِيْمِ تا بَخَرْن؟» ۳۸ عِيْسِي كُت: «بَرِيْتِ وَ بِيْنِيْتِ چَن نُوْنِ
 دَارِيْت.» پ پَرَسِ بَجُو كَرْدِيْن وَ كُتِيْن: «پَنج نُوْنِ وَ دِ مَاهِي.» ۳۹ اَوْسِه وَ
 شَاكْرْدَلِشِ فَرْمَايِشِ كِه تا مَرْدِمَه دَسَه دَسَه بَنْشُوْنِيْن وَ رِي سُوْزَه يَلِ. ۴۰ وَ اِي
 تَرْتِيْبِ مَرْدَمِ مِيْنِه دَسَه يَلِ صَدِ نَفْرِي وَ پَنجا نَفْرِي نِشْسِيْن وَ رِي زَمِيْنِ. ۴۱ اَوْسِه
 پَنج نُوْنِ وَ دِ مَاهِي نَه وَ كَرْتِ وَ سِيْلِ كِه وَ اَسْمُوْنِ وَ بَرَكْتِشُوْنِ دا. اَوْسِه نُوْنَلَه
 تِكِه تِكِه كِه وَ دا وَ شَاكْرْدَلِشِ تا بِنِنِ طِي مَرْدَمِ؛ دِيْتا مَاهِي نَه هَم بِيِيْنِ هَمَه بَهْرِ
 كِه. ۴۲ هَمَه خَرْدِيْنِ وَ سِيْرِ وَ ابِيِيْنِ، ۴۳ وَ وَ خَرْدَه نُوْنَلِ وَ مَاهِي، دُوَاْرَه سَلَه پُر جَمِ
 كَرْدِيْن. ۴۴ عِدَه مَرْدَلِي كِه نُوْنِ خَرْدِيْنِ پَنج هزار نفر بِي.

رَه رَتْنِ عِيْسِي وَ رِي اُو

۴۵ عیسی زی شاگردلشّه واداشت تا مینه همو حالی که و مردمه مرخص ایکه، سوار قایق وایون و نهی و برن و بیت صیدا و اولت دریاچه. ۴۶ بعد رونه کردن مردم، خُس رت و گو تا دعا کینه.

۴۷ تنگ پسین، قایق رسی وسط دریاچه و عیسی مینه خشکی تینا بی. ۴۸ دی که شاگردل و زور پارو ایرین، سی یکه بای مینه ری قایق ایبومه. زننگه ساعت سه نصفه شو، عیسی درحالی که و ری او قیم ایزه رت و طرف اونگل و خواس و طیشون رد و ابو. ۴۹ اما وختی شاگردل و نه در حال ره رتن ری او دبین، گمون کردن روحه. پ قیره زن، ۵۰ سی یکه و دبینش زله ترک وایبین. اما عیسی زی باشون گپ ره و فرمایش که: «دلتون قرص بو، مئم. زلتون مَرَه!» ۵۱ اوسه اومه طیشون مینه قایق و بای خوسی. اونگل مهلی حیرت زیه وایبیه ببین ۵۲ سی یکه معجزه نونله نفمسه ببین، بلکم دلشون سخت وایبیه بی.

۵۳ وختی رسین اولت دریاچه، مینه منطقه جنیسارت اومن دومن و وچه لنگر انداختن. ۵۴ و قایق که اومن دومن، مردم زی عیسی نه اشناختن ۵۵ و در حالی که ایڈوئیسین رتن و سرتاسر او منطقه و مریضله نهان و ری تختل، و برین و هر جا که اشناختن و وچنه. ۵۶ عیسی و هر دهات یا شهر یا سر زمینلی که ایرت، مردم مریضله اینهان مینه میدونل و وش تمنا ایگردن اجازه ببیه لاقل دس بزین و پر قباش؛ و هرکه دس ایزه، شفا ایگرت.

۷

چه چیبی آیمه نجس ایکنه

۱ اوسو، موقی که عالم فرقه فریسی بی په پاره ای و معلم تورات که و اورشلیم اومیه ببین، جم وایبین طی عیسی، ۲ اونگل دبین په پاره ای و شاگردل عیسی بی دسل نجس، یعنی نشسته، غذا ایخرن. ۳ سی یکه فریسی یل و تموم یهودی یل، و رسم شیخل خسون پابندین و تا دسلشونه طبق رسم رسوم تطهیر نشورن، غذا نیخرن. ۴ وختی و بازار ایان، تا خسونه خوب نشورن چیبی نیخرن. و یکل و رسمل د نه هم وجا ایارن، می شسن پیاله یل، فاتیئل، ظرفل مسی و میز و صندلی یل. ۵ پ عالم فرقه فریسی و معلم تورات و عیسی پرسیین: «سیچه شاگردل تو، طبق رسم شیخل رفتار نیکین، و بی دسل نجس غذا ایخرن؟» ۶ عیسی وشون جواب دا: «اشعیای پیغمبر درمورد ایشا ریاکارل چه خوب گته! هموطو که نوشته وایبیه،

«ای قوم بی لویلشون مینه حرمت ایکنین،

اَمَّا دِلشون وَ م دیره.

۷ اونگل بی فیده منه عبادت ایکنین،

و تعلیمشون چیی غیر حُکمل بشری نی.

۸ ایشا حُکمل خدا نه نهیته اوبال و رَسمل بشری نه وَ جا ایاریت.»

۹ اوسه و شون گُت: «ایشا بی زرنگی حکم خدا نه اینیت اوبال تا رَسم ختونه پاورجا کینیت! ۱۰ سی پیکه موسی گُت: "دی بو خته احترام کُ" و همیطو "هرکه و بو یا دیش دشمون بییه، باید کشته و ابو." ۱۱ ایشا ایگیت آیم ایتره و بو یا دیش بگُ: "هر چیی که قراره و م برسه و ایشا، وقفه، یعنی و خدا دایه و ابییه" ۱۲ اوسه د نیلیت هیچ کاری سی بو یا دیش کینه. ۱۳ ایشا ایطو بی رَسمل ختون، که اونگله و بقیه هم یای ایدیت، کلام خدا نه باطل ایکنیت و پکلی و ایطو کارل ایکنیت.»

۱۴ عیسی پدَفده او جماعته خواس طی خُش و گُت: «همه ایشا و م گوش کینیت و پنه بقمیت: ۱۵ هیچ چیی ودر و آیم نی که بتره بی رتن منه و، و نه نجس کینه، بلکم آنچه و منه آیمی ایا ودر، ونه که آیمه نجس ایکنه. ۱۶ هرکه گوش شنوا داره، بشنفه!»

۱۷ بعد پیکه عیسی و مردم جیا وابی و رت و حونه، شاگردلش معنی مئله و ش پُرسیین. ۱۸ عیسی و شون گُت: «مه ایشا هم نیقمیت؟ مه نونیت که آنچه که ایخریت نیتره آیمه نجس کینه؟ ۱۹ سی پیکه غذا بی قلب و جونتون کاری نیاره، بلکم ایره منه کم و اوسه دفع ایابو.» عیسی بی ای گپ، تموم خردنی یله پاک اعلام که. ۲۰ و دنداش گُت: «آنچه و دل آیمی ایا ودر، ونه که آیمه نجس ایکنه. ۲۱ سی پیکه اینگل او چیبیلی یه که و وجود و دل آیم ایا ودر: فکرل گند، بی عفتی، دزی، قتل، زنا، ۲۲ طمع، شرارت، حیله، هرزه ای، حسودی، بهتون، غدی و حماقت. ۲۳ تموم ای بدی یل و دل آیم ایا ودر و و نه نجس ایکنه.»

ایمون زنی که یهودی نبی

۲۴ عیسی و وچه زه ودر و رت و منطقه صور و صیدون. رت منه حونه ای؛ اما نیخواس کسی باخور و ابو. وا ای حال نترس خشه قایم کینه. ۲۵ زنی که دویر کچلوش روح ناپاک داشت، وختی اشنفت عیسی وچینه، زی او مه و افتا و پایلش. ۲۶ او زن که یهودی نبی و و مردیمون فینیقیه سوریه بی، و عیسی التماس که دیو و دویرش کینه ودر. ۲۷ عیسی و ش گُت: «بل اول اولادل سیر و ابون، سی پیکه روا نی، نون اولادله بسونی و ورش بیی طی سگل.» ۲۸ اما

زن جواب دا: «بَیله، ای آقا، وا ای حال حتی سَگَلِ هَم وَ پِی سَفَرَه وَ خُرَدَه نونَلِ اولادل ایخَرن.»^{۲۹} عیسی وَش گُت: «وَ خاطر ای گِیْت، بَرَه که دیو وَ دُویرت اومه وَدَر!»^{۳۰} او زن وختی رَسی وَ حونه، دی که دُویرش مینه جاش یراز واییه وَ دیو وَش رتِه وَدَر.

عیسی په مردِ گَر شفا اییه

^{۳۱} عیسی وَ منطقه صور وَرگشت وَ وَرَه صیدون رَت وَ طرفِ دریاچه جلیل، وَ مابین منطقه دِکاپولیس رِی ایابی. ^{۳۲} وَچِه مردی نَه اُورِدِن طیش که هم گر بی وَ هَم رُونش ایگَرَت. وَ عیسی التماس کِرِدِن دَسشه بِنه وَ ریش. ^{۳۳} عیسی او مَرَد وَ مِلی جمعیت اُورد وَدَر، بُریش اوبال وَ پِنجه یَلشه نَها وَ گوشلِ او مَرَد. اوسه تُفکَشَه وردا رُونِ او مَرَد لَمَس که. ^{۳۴} اوسه سیلِ که وَ طرفِ آسمون، جناسه ای کَشی وَ گُت: «افاتاح!» - یعنی «واز وایو!» ^{۳۵} گوشلِ او مَرَد واز وایی وَ گِرَتِگی رُونش خوب وایی وَ تَرس وَ راحتی گِپ بَرَنه. ^{۳۶} عیسی وَشون فَدَقَن که که ای جریانه وَ کسی نَگَن. اَمّا هر چه بیشتر فَدَقَنشون ایکه، بیشتر وَ ای جریان گِپ ایِرِن. ^{۳۷} مردم مَهلی حیرت رَیه ایگِن: «هرچه وَ کِرِدِه، خوبه؛ کاری کِرِدِه حتی گَرل ایشِنِفِن وَ گَنگَل گِپ ایِرِن!»

۸

غذا داین وَ چار هزار نفر

^۱ مینه او روزل، دِبارَه جمعیت زیادی جَم واییین وَ سی پِکه چیبی سی خَرَدِن نِیاشَتِن، عیسی شاگردلِشه صیا که وَ وَشون فرمایش که: ^۲ «دِلَم سی ای مردم ایسوزه، سی پِکه ایسه سه روزه که پی مِین وَ چیبی سی خَرَدِن نِیارِن. ^۳ اَر اونگله گُسنَه رُونَه کُنم تا بَرِن وَ حونه یَلشون، مینه قَد رَه وَ پا ایِدِران، سی پِکه په پاره ایشون وَ رَه دیری اومنه.» ^۴ شاگردل مینه جواب گُتِن: «مینه ای بیابون سی سیر کِرَدِن اینگَل، نون وَ کوچه بیاریم؟» ^۵ عیسی پُرسی: «چَن نون داریت؟» گُتِن: «هَف نون.» ^۶ اوسه وَ جماعت فرمایش که تا بِشِین رِی زمین. اوسه هَف نونه وَگِرَت وَ بَعَد شکر کِرَدِن، تِگه تِگه که وَ دا وَ شاگردلِش تا بِنِی طی مَرُدُم؛ وَ شاگردلِ هَم هَمی کار کِرِدِن. ^۷ چَنتا ماهی کِچلو هَم داشتن. پِ عیسی اونگله برکت دا وَ فرمایش که تا بِنِی طی مَرُدُم. ^۸ هَمه خَرِدِن وَ سیر واییین وَ هَف سلَه هَم وَ خُرَدِه یَلِ باقی مُنَدَه پُر کِرِدِن. ^۹ وَچِه حدودِ چار هزار نفر بیین. اوسه عیسی جماعته مُرخص که ^{۱۰} وَ زی بی شاگردل سُوَر قایق وایی وَ رَت وَ منطقه دالمانوتا.

درخواسِ نشونه ای آسمونی

۱۱ «عالمِ فرقهٔ فریسی او من طی عیسی و باش نشین و بحث کردن. اونگل سی امتحان، په نشونهٔ آسمونی و ش خواسین. ۱۲ اما عیسی جناسه ای گشی و گت: «سیچه ای نسل په نشونهٔ ایخوا؟ و راسی، و ایشا ایگم، هیچ نشونه ای و شون دایه نیابو.» ۱۳ اوسیه اونگله ول که و دباره سوار قایق وابی، رت و اولت دریاچه.

خمیرمایهٔ فریسی یل و هیرودیس

۱۴ شاگردل و حوشون رته بی بی خسون نون وگرن، و منه قایق بیشتر په نون نیاشتن. ۱۵ عیسی و شون هشتار دا و فرمایش که: «خواستون بو و خمیر مایهٔ فریسی یل و خمیر مایهٔ هیرودیس دیری کنیت.» ۱۶ شاگردل درمورد پکه نون نیارن شروع کردن و بحث کردن بی یک. ۱۷ عیسی که پنه فمسه بی، و شون گت: «سیچه درمورد پکه نون نیاریت بی یک بحث ایکنیت؟ مه هنی نونیت و نیقیمت؟ مه هنی دلتون سخته؟ ۱۸ مه تییه داریت و نیبینیت و گوش داریت و نیشنفیت؟ و مه و حوشتون نیا؟ ۱۹ موقی که پنج نونه سی پنج هزار نفر تکه تکه کردم، چن سله پُر و خرده نونل باقی منده جم کردیت؟» گتن: «دوازه سله.» ۲۰ «و وختی هف نونه سی چار هزار نفر، چن سله پُر و خرده نونل باقی منده جم کردیت؟» گتن: «هف سله.» ۲۱ اوسیه عیسی و شون فرمایش که: «یعنی هنی هم نیقیمت؟»

شفی مرد کور منه بیتصیدا

۲۲ وختی رسیین و بیت صیدا، عده ای مرد کوری ته اوردن طی عیسی، تمنا کردن و ش دس پنه. ۲۳ عیسی دس او مرد کور گرت و و نه و دهات بُرد و در. اوسیه تُفکشه وردا و تییل او مرد و دسلشه نها و ری تییش و پُرسی: «چی ایبینی؟» ۲۴ او مرد سرشه راس که و گت: «مردمه می دارلی ایبینم که ره ایرن.» ۲۵ پ عیسی پدغه دسلشه نها و تییل او مرد. اوسیه تییش واز وابی، بُر بیین تییش و دس اورد، و همه چی نه و خوبی ایدی. ۲۶ عیسی رُونش که و حونه و فرمایش که: «د نورگرد و دهات.»

اعتراف پطرس درمورد عیسی

۲۷ عیسی بی شاگردلش رت و دهاتل دوربال قیصریه فیلیپی. منه ره، و شاگردلش پُرسی: «و نظر مردم م کییم؟» ۲۸ جواب دان: «په پاره ای ایگن یچی تعمد دهنده پی، عده ای ایگن ایلیای پیغمبری و عده ای د هم ایگن یکی

وَ پیغمبرلی.» ۲۹ اَمَّا عیسی وَ شون پُرسی: «ایشا چه ایگیت؟ وَ نظر ایشا مِ کیم؟» پطرس جواب دا: «تِ مسیح موعودی.» ۳۰ عیسی وَ شون سخت قَدَقَن کِه درموردِ وَ وَ کسی چیبی نَگَن.

پیشگوی عیسی درموردِ مُردَن و زنده و ابیینِ خُش

۳۱ عیسی شروع کِه وَ تعلیم داین اونگل کِه لازمه کِر انسان مهلی زجر بگشه وَ وَ طرف شیخَل و کاهنلِ گپو و معلملِ تورات رَد و ابو، کشته و ابو و بعد سه رو زنده و ابو. ۳۲ وختی عیسی پنه آشکارا گت، پطرس عیسی نه بُرد اوبال و شروع کِه وَ نهی کِر دِنَش. ۳۳ اَمَّا عیسی ریشه وَ رگردنا، سیلی وَ شاگردلش کِه وَ پطرس نهی کِه وَ گت: «دیر و ابو وَ م، ای شیطون! سی پکه فکرلِ تِ انسانی یه، نه خدایی.»

۳۴ اوسه جماعته بی شاگردلش صیا کِه وَ وَ شون گت: «آر کسی بخوا وَ م پیروی کینه، باید وَ خُش بگدره، صلیبِ خُشه وَ گره وَ وَ دین مِ بیا. ۳۵ سی پکه هرکه بخوا جون خُشه نجات بییه، وَ نه وَ دَس اییه؛ اَمَّا هرکه وَ خاطر مو وَ وَ خاطر انجیل جونِش وَ دَس بییه، وَ نه نجات اییه. ۳۶ چه فیده ای سی آیم داره کِه تموم دنیا نه وَ دَس بیاره اَمَّا جونِش وَ دَس بییه؟ ۳۷ آیم وَ عَوَضِ جونِش ایتره چه بییه؟ ۳۸ سی پکه هرکه وَ مابین ای نسلِ زناکار و گناکار وَ م وَ گپلم عار داشته بو، کِر انسان هم، اوسه کِه مینه جلالِ بُوَش بی فرشته یلِ مقدس بیا، وَ ش عار داره.»

۹

۱ هَمِیْطو عیسی وَ جماعت و شاگردل فرمایش کِه: «وَ راسی، وَ ایشا ایگم، یه پاره ای وچه ویسانه کِه تا پادشایی خدا نه، کِه بی قدرت اومیه نبینن، طوم مرگه مَرَه نیکین.»

عوض و ابیینِ سیمی عیسی

۲ بعد شیش رو، عیسی پطرس و یعقوب و یوحنا نه وَ کِرْت و تِنَا اونگله بی خُش بُرد وَ سَر گُو بلندی تا بی یَک تِنَا بون. وَ چه، مینه حضور اونگل، سیمی عیسی عوض و ابی. ۳ جومش نورانی و مهلی سَفی و ابی، طوری کِه مینه دنیا هیچ چیبی نیتره جومه ای نه ایطو سَفی کینه. ۴ مینه او موقع، ایلیا و موسی پیغمبر وَ ر تیشون ظاهر و ابیین و بی عیسی شروع کِر دِن وَ صَبْت کِر دِن. ۵ پطرس وَ عیسی گت: «استاد، وچه بیین ایما خوبه. بل سه تا کپر بسازیم، یکی سی تو، یکی سی موسی و یکی هم سی ایلیا.» ۶ پطرس نُونِس چه بگ،

سی پیکه مهلی زآشون رته بی. ^۷ اوسه اوری اونگله گرت منه خُش و صیپی و اُور رسی که، «ینه کر عزیزم، وش گوش کنیت.» ^۸ یدقه، وختی سیل دورورشون کَرین، غیر عیسی هیشکه نه طی خُشون ندیین و بس.

^۹ موقی که و گو بالازیر ایابیین، عیسی و شون قَدَقَن که آنچه دی ینه سی کسی تعریف نَکِن تا موقی که کر انسان و مُردیل زنده و ابو. ^{۱۰} اونگل ای جریانه مابیین خُشون نگه کَرین، اما و یک ایپُرسیین که "زنده و ابیین و مُردیل" د چنه. ^{۱۱} اوسه و عیسی پُرسیین: «سیچه معلم تورات ایگن بایس اول ایلیای پیغمبر بیا؟» ^{۱۲} عیسی جواب دا: «آلبته که اول ایلیا ایا تا همه چی نه دُرس کینه. اما سیچه در مورد کر انسان منه نوشته یل مقدس اومیه که بایس مهلی زجر بکُشه و خوار و ابو؟ ^{۱۳} غیر یو، م و ایشا ایگم که ایلیا، هموطو که درموردش نوشته و ابییه، اومه و اونگل هر آنچه خواسین باش کَرین.»

شفی کری که روح ناپاک داشت

^{۱۴} وختی رسیین طی باقی شاگردل، دیین عده زیادی دورشونه گرتیه و معلم تورات هم باشون بحث ایکنین. ^{۱۵} تموم جماعت تا عیسی نه دیین، حیرت کَرین و دُویسن اومن، سلامش کَرین. ^{۱۶} عیسی و شون پُرسی: «درمورد چه پی شاگردل بحث ایکنیت؟» ^{۱۷} مردی و ملی جمعیت جواب دا: «استاد، کَرمه اُوردیمه طیت. سی پیکه گرفتار روحی و ابییه که دهونشه چفت کَرده نیله گپ بزیه. ^{۱۸} وختی و نه ایگره، ایریش و زمین، طوری که دهونش کف ایکنه، دندولش منه یک چفت ایبون و بَینش خُشک ایبو. و شاگردلِت خواسم او روحه کین و در، اما نترسین.» ^{۱۹} عیسی منه جواب گت: «ای نسل بی ایمون، تا و کی باتون بوم و تَحْمِلَتون کنم؟ و نه بیاریت طیم.» ^{۲۰} کَر اُورین طیش. روح ناپاک وختی عیسی نه دی، همو دقه کَر انداخت و دَکسن طوری که اُفتا و زمین و منه همو حال که و دهونش کف اییومه، خک پیت ایکه. ^{۲۱} عیسی و بوش پُرسی: «کی تا ایسه ایطوره؟» جواب دا: «و بچه ای. ^{۲۲} ای روح بیشتر موقیل و نه وردایه منه او و تش تا هلاکش کینه. آر ایتری ومون رحم ک و شفاش بییه.» ^{۲۳} عیسی گت: «آر ایتری! سی کسی که ایمون داره همه چی ایبو.» ^{۲۴} یو او کُر فوراً پی صیپی بلند گت: «ایمون دارم؛ کمگم ک تا و بی ایمونیم زور و ابوم!» ^{۲۵} وختی عیسی دی که عده ای ایچکن و طرفشون، و روح ناپاک نهیب زه و گت: «ای روح کر و لال، و ت امر ایکنم وش دری و د و ته نری منش!» ^{۲۶} روح نعره ای کُشی و کَر سخت تَکون دا، وش اومه و در. کُر می جنازه ای اُفتا، طوری که خیلی یل گُئین:

«مُرِدِه.»^{۲۷} اَمَّا عِيسَى دَسِ كِرِ كِرْت، وَ نَه راسِ كِه، وَ كُر وِيسا سرِ پا.
^{۲۸} وختی عِيسَى رَت وَ حوَنَه، شاگردلِش مِنه خَلَفَت وَش پُرسِین: «سِیچِه ایما
 نَتَرَسِیم او روَحَه كِنِیم وَدَر؟»^{۲۹} عِيسَى جوابِ دا: «ای جنسِ غِیر وَ دَعَا نِیرَه
 وَدَر.»

عِيسَى دِبارَه مُردنِ وَ زندهِ وَابِیِنِ خَشَنَه پِیشگوئیِ اِیكِنَه

^{۳۰} اُونگَل وَ وُجِه رَتِن وَ وِ مِنه وَلاتِ جَلِیلِ رِی وَابِیِن. عِيسَى نِیخواسِ کِسی
 بِیونِه وَ كوچِنِه،^{۳۱} سِی پِکِه شاگردلِشَه تَعْلِیمِ اِیدا وَ دَرموردِ پِه باشونِ گَپِ اِیزَه
 کِه: «كِرِ انِسانِ وَ دَسِ مَرَدِمِ تَسْلِیمِ اِیاوِ وَ نَه اِیكِنِشِن. اَمَّا سَه رُو بَعَدِ كَشْتَه
 وَابِیِن، زندهِ اِیاوِ.»^{۳۲} اَمَّا اُونگَلِ اُنچَه نَه کِه عِيسَى وَشونِ گُتِ نَقَمِینِ وَ
 زَلْشونِ اِیرَتِ وَشِ پِیرِین.

کِی وَ هَمَه گَوَتَرَه؟

^{۳۳} اُونگَلِ اَوَمَنِ وَ شَهْرِ کَفَرناحومِ. موقیِ کِه مِنه حوَنَه بِیِن، عِيسَى وَ
 شاگردلِشِ پُرسی: «قَدِ رَه دَرموردِ چَه بَحْثِ اِیكِرْدِیت؟»^{۳۴} اُونگَلِ بِی صِیا
 وِيسان، سِی پِکِه مِنه رَه دَرموردِ پِه بَحْثِ اِیكِرْدِینِ کِه، گَوِیکیِ شونِ وَ هَمَه
 گَوَتَرَه.^{۳۵} عِيسَى نِشَسِ وَ او دُوازَه نَفَرِ صِیا کِه وَ گُت: «هَرکِه اِیخُوا اَوَّلِینِ بو،
 بایِدِ اَخْرِینِ وَ خَذْمَتکارِ هَمَه بو.»^{۳۶} اوسِه بَجَه اِی نَه وَگَرْتِ وَ نِها مِلاشونِ،
 اوسِه گِرْتِشِ مِنه بَعْل، وَ وَشونِ گُت: ^{۳۷} «هَرکِه پِه بَجَه اِیطورِیِ نَه وَ نِومِ مِ
 قَبولِ کِنِه، مِنه قَبولِ کِرِدِه؛ وَ هَرکِه مِنه قَبولِ کِنِه، نَه مِنه، بَلکِمِ او کِسیِ نَه
 قَبولِ کِرِدِه کِه مِنه بَسِیِ کِرِدِه.»

هَرکِه وَ ضِدِ اِیمانِی، بِیِ اِیمانِیَه

^{۳۸} یوحنا گُت: «استاد، کِسیِ نَه دِبییمِ کِه وَ نِومِ تِ دِیوَلَه اِیکِه وَدَر، اَمَّا سِی
 پِکِه وَ اِیمانِی، وَ نَه نَلِشْتِیم.»^{۳۹} اَمَّا عِيسَى گُت: «بِلِینِش، سِی پِکِه کِسیِ نِیترَه
 وَ نِومِ مِ مَعجَزَه کِنِه وَ بَعَدِ پِچِی، بَدِیمَه بَگ. ^{۴۰} سِی پِکِه هَرکِه وَ ضِدِ اِیمانِی،
 بِیِ اِیمانِیَه. ^{۴۱} وَرَاسِی، وَ اِیشا اِیگَم، هَرکِه سِی پِکِه اِینِ مَسِیحِ پِیتِ حَتِیِ پِیالَه اِی
 او وَ نِومِ مِ وَ اِیشا بِییه، بِیِ گَمونِ بِیِ پاداشِ نِیوِیسِه.»

وَسوسَه گِنَا

^{۴۲} «هَرکِه باعْثِ وَابو یِکیِ وَ اِی کِچَلوِیلِ کِه وَ مِ اِیمونِ دارنِ وَ گِنَا بِیِنْفَتَه،
 سِی وَ بَخْتَرَه کِه بَرِدِ اَسِیو گَپوِیِ بوینْدِنِ وَ نَاشِ وَ وِرشِ بِیِنِ مِنه دریا! ^{۴۳} اَر
 دَسِیتِ تَنَه وَ گِنَا اِیندازَه، وَنَه قَطعِ کُ. سِی پِکِه سِی تِ بَخْتَرَه کِه عَلِیلِ وَ حِیاتِ

ابدى رَه بَجورى تا پِكِه بى دِ دَس پرى وَ جَنَم، وَ تَشى كه وَتَه كور وانبيو.
 ٤٤ [وَ چىي كه نه كِرم مَنش ايميره وَ نه تَشيش كور ايابو.] ٤٥ وَ آر پات تَنه وَ گَنا
 ايگشه، وَنه قطع كُ. سى تِ بَختره كه شَل وَ حياَتِ ابدى رَه بَجورى، تا پِكِه
 بى دِ پا وِردايه واپى وَ جَنَم. ٤٦ [وَ چىي كه نه كِرم مَنش ايميره وَ نه تَشيش كور
 ايابو.] ٤٧ وَ آر تَييت تَنه وَ گَنا ايندازه، وَنه دَر آر، سى تِ بَختره كه بى په تَييه
 وَ پادشايى خدا رَه بَجورى، تا پِكِه بى دِ تَييه وِردايه واپى وَ جَنَم، ٤٨ چىي كه
 «نه كِرم مَنش ايميره
 وَ نه تَشيش كور ايابو.»

٤٩ «هَر چىي بى تَش نِمكى ويو. ٥٠ نِمك خويه، اما آر خاصيتشه وَ دَس
 بيه، چطو ايابو وَنه دِباره نِمكى كه؟ ايشا هَم مِنه ختون نِمك داشته بيت وَ بى
 يَك مِنه صلح وَ صفا وَ سر بُويريت.»

١٠

تعليم درموردِ طلاق

١ عيسى وَ او مَحَل رَه وَدَر وَ رَت وَ منطقه يهوديه وَ اولتِ رو اردن. پَدَفَه
 جَماعتلِ جَم واپيين طيش، وَ عيسى بنا وَ روال هميشه خُش، وَشون تعليم ايدا.
 ٢ عالِمِلِ فرقه فريسى اوَمَن طيش وَ سى امتحان وَش پُرسيين: «مه جايزه كه
 مرد زن خُشه طلاق بيه؟» ٣ عيسى مِنه جوابشون گُت: «موسى چه حكى وَ
 ايشا دايه؟» ٤ گُتن: «موسى اجازه دايه كه مرد طلاقنامه اى بِنويسه وَ زن خُشه
 ول كِنه.» ٥ عيسى وَشون فرمايش كه: «موسى وَ خاطر سنگدلى ايشا اى
 حكمه سيتون نوشت. ٦ اما وَ اولِ خلقت، خدا "اونگله مرد وَ زن اَفرى." ٧ وَ
 همى خاطر مرد وَ دى بو خُش جيا ايابو، وَ زن خُش اِچسبه، ٨ وَ او دِتا پكى
 ايابون." پ، وَ وَ واپس دَ نه دِتاين، بلكم په تَنن. ٩ پَ آنچه نه خدا وَ يَك پيوند
 دا، انسان جيا نِكِنه.»

١٠ وختى عيسى وَ شاگردلِ مِنه حوته بيين، شاگردلِ پَدَفَه درموردِ اى
 موضوع وَ عيسى پُرسيين. ١١ عيسى فرمايش كه: «هركه زَنشه طلاق بيه وَ
 زنى دَ بسونه، نِسوت وَ زن خُش زنا كِرده. ١٢ وَ آر زنى وَ ميرش طلاق بگره
 وَ شى كِنه، زنا كِرده.»

عيسى وَ بَجَه يَل

١٣ مردم بَجَه يَلَه اُوردين طى عيسى تا دَس خير بِنه وَ رى سَرشون. شاگردلِ
 مردمه سى اى كارشون نُهيب دان. ١٤ اما عيسى وختى بِنه دى، تَش كُرَت وَ وَ

شاگردیش گُت: «بلیت بَجَه یَل بیان طیم؛ چلوشونَه نَگَریت، سی یکَه پادشایی خدا این ایطو گسلی یَه. ^{۱۵} وراسی، و ایشا ایگُم، هرکه پادشایی خدا نَه می بَجَه ای قبول نکینه، و تَه وَش رَه نیجوره.» ^{۱۶} اوسه بَجَه یَلَه کِرْت مینه بغلش، دَس نَهَا وَ رِی سَرشون و برکتشون دا.

جَوونِ ثروتمند

^{۱۷} وختی عیسی افتا وَ رَه، مردی دویس اومه، در برابرش زونی رَه وَ پُرسی: «ای استادِ خوب، چه کُنم تا حیاتِ ابدی نَه وَ ارث بُویرم؟» ^{۱۸} عیسی جواب دا: «سیچه مَنه صیا ایکنی خوب؟ هیشگه خوب نی غیرِ خدا.» ^{۱۹} احکامه دونی: «قتل مَک، زنا مَک، زری مَک، شهادت یرو مَیه، حُقَه بازی مَک، دی بُو جَتَه احترام کُ.» ^{۲۰} او مرد مینه جواب گُت: «استاد، تَموم اینگله وَ جَوونی وَ جا اُورِدِمَه.» ^{۲۱} عیسی سیلش کِه، بی محبت وَش گُت: «تِ یه چیی گم داری؛ بَره آنچه داری بفروش و پیلشه بییه وَ فقیرل که مینه آسمون سیت گنج ایابو. اوسه بیو وَ م پیروی کُ.» ^{۲۲} مرد وَ ای گپ ناامید وابی وَ بی ناراحتی وَ وُچه رت، سی یکَه مالِ مَنالِ زیادی داشت.

^{۲۳} عیسی سیلی کِه وَ دوربال، وَ شاگردیش گُت: «چه سخته رَه جُسنِ اَیَمِلِ دارا وَ پادشایی خدا!» ^{۲۴} شاگردل وَ گپِلِ عیسی مینه حیرت بیین. اَمّا عیسی یَدَفَدَه وَشون گُت: «ای اولادل، رَه جُسنِ وَ پادشایی خدا چه سخته! ^{۲۵} رَد وابیین شتر وَ سِیمه سیزنِ آسونتره تا رَه جُسنِ اَیَمِ دارا وَ پادشایی خدا.» ^{۲۶} شاگردل که مَهلی حیرت رَیه بیین، وَ یِک ایگُنن: «پ کی ایتَره نجات بَجوره؟» ^{۲۷} عیسی وَشون تَییه نُخت وَ گُت: «سی اَیَمِ ممکن نی، اَمّا سی خدا نَه ایطوره؛ سی یکَه هَمه چی سی خدا ممکنه.»

^{۲۸} اوسه پطرس شروع وَ صَبِت کِه وَ گُت: «ایسو، ایما هَمه چی نَه نهیمه وَ وَ دین تِ اومیمه.» ^{۲۹} عیسی فرمایش کِه: «وَراسی، وَ ایشا ایگُم، کسی نی که وَ خاطر مو وَ وَ خاطر انجیل، حونه یا گکایل یا دَدیل یا دی یا بُو یا اولادل یا املاکِشه ول کِرده بو، ^{۳۰} وَ مینه ای دوره صد برابر بیشتر حونه یَل وَ گکایل وَ دَدیل وَ دی یَل وَ اولادل وَ املاکِشه - وَ باش، زحمت وَ عذاب - وَ دَس نیاره وَ مینه او دوره هَم حیاتِ ابدی نصییش نوابو. ^{۳۱} اَمّا خیلی یَل که اَوَلینِ آخرین ایابون، وَ اَجْرینلِ اَوَلین!»

عیسی سی دَفه سِوم مُردنِ وَ زنده وابیینِ خَشَه پیشگویِی ایکنه

^{۳۲} اونگل مینه رَه اورشلیم بیین وَ عیسی نهی اونگل رَه ایرت. شاگردل مینه حیرت بیین وَ گسلی که وَ دینشون ایرتین، هراسون بیین. عیسی یَدَفَدَه او دُواره

فَقَرَّ بُرْدَ اوبال و اُنچه که اييايس و سَرش بيا، سيشون گُت. ^{۳۳} فرمايش که: «ايسه ايريم و اورشليم. وُچه کِر انسانه و کاهنل گپو و معلمِ تورات تسليم ايکِن. اونگل و نه محکوم ايکِن و مرگ و ايپيش و دَس غيريهودي يَل. ^{۳۴} اونگل مَخسَرش ايکِن، وَش نُفگه ورايين و شلاقش ايرِن و ايکِشِنش. و بعداً سه رو زنده اياو.»

درخواسِ يعقوب و يوحنا

^{۳۵} يعقوب و يوحنا کُرل زبدي اوَمَن طِي عيسي و گُتِن: «استاد، تقاضا داريم اُنچه وِت ايخيم، سيمون و جا بياري!» ^{۳۶} عيسي وَشون گُت: «ايخيت چه سيتون کِنم؟» ^{۳۷} گُتِن: «اي لطفه و مومن کُ که مِنه جلال تو، يکيمون و دَس راس و يکيدمون و دَس چِپِت بَشينيم.» ^{۳۸} عيسي وَشون فرمايش که: «ايشا نُونيت چه ايخيت. مَه ايتريت و پياله اي که مِ ايخُرَم، بَخريت و تعميدي نه که مِ ايگِرَم بگريت؟» ^{۳۹} گُتِن: «بيله، ايتريم.» عيسي فرمايش که: «البت که و پياله اي که مِ ايخُرَم، ايخريت و تعميدي نه که مِ ايگِرَم، ايگريت. ^{۴۰} اما بَدونيت که نِشَسَن و دَس راس و چِپِم، مِنه اختيار مِ ني تا ونه و کسی بُوِيخِشُم. اي جايجا اين گسلي يه که سيشون امايه و ابييه.»

^{۴۱} وختي ده شاگرد د ينه اِشَنُفَتِن، و دَس يعقوب و يوحنا تَش کِرَتِن. ^{۴۲} عيسي اونگله خواس و گُت: «ايشا دونيت اونگل که حاکَمَل باقي قومل و شِمار ايان وَشون اربابي ايکِن و گپوِيلِشون وَشون فرمون ايپِن. ^{۴۳} اما ما بين ايشا ايطو نَبو. هرکه ايخوا ما بين ايشا گپو بو، بايد خِذمتکار ايشا و ابو. ^{۴۴} و هرکه ايخوا ما بين ايشا اول بو، بايد غلام هَمه و ابو. ^{۴۵} هَموطو که کِر انسان هَم نُيومه تا خِذمتش کِن، بلکم اومه تا خِذمت کِنه و جُونِشه سي خين بها مِنه ره خيلي يَل بيبه.»

شَفِي بارتيمائوس کور

^{۴۶} اوسه رَسِپِن و اَرِحا. و وختي عيسي بي شاگردلِش و جمعيت زيادي و اَرِحا ايرَتِن وَدَر، گُدي کوري و نوم بارتيمائوس، کِر تيمائوس، نِشَسه بي هيبي ره. ^{۴۷} وختي اِشَنُفَت که عيسي ناصري يه، قيرَه ره: «اي عيسي، کِر داوود پادشاه، و مِ رحم کُ!» ^{۴۸} خيلي و مردم ونه نهيب دان که صيا مَکِنه، اما و بيشتر قيرَه ايرَه: «اي کِر داوود پادشاه، و مِ رحم کُ!» ^{۴۹} عيسي ويسا و فرمايش که: «و نه صيا کِنيت.» پ او مرد کور صيا کِرِن، وَش گُتِن: «دليت قرص بو! وري که تته صيا ايکِنه.» ^{۵۰} و فوراً قباشته وردا اوبال، و جاش بُل که و اومه طِي عيسي. ^{۵۱} عيسي وَش پُرسی: «ايخي چه سیت کِنم؟» جواب

دا: «استاد، ایخوام تییلُم برِ وابو.»^{۵۲} عیسی وَش فرمایشِ که: «بَرَه که ایمونِت تَنه شفا دایه.» او مرد، درجا تییلش برِ وابی و وَ دینِ عیسی اَفتا وَ رَه.

۱۱

عیسی شاهانه ایا منه اورشلیم

۱ وختی رَسیین وَ دهاتِ بیتِ فاجی وَ بیتِ عَنیا که نِزنگِ اورشلیم پی کُو زیتون بی، عیسی دِتا وَ شاگردلِشه بسی که^۲ و وَشون فرمایشِ که: «بِریت وَ دهاتی که دَم ریتونه. هَم ی که رَتیتِ مِنْه دهات، کِرَه خَری نَه بَسَه ایجوریت که تا ایسه کسی سوارش نوابیه. ونه واز کِنیت وَ بیاریتیش. ۳ آر کسی وَتون پُرسی: "سیچه ایکارَ ایکنیت؟" بگیت: "خداوند ونه لازم داره وَ زی اییرگردنیش واپس." ۴ او دِتا شاگرد رَتین وَدر، مِنْه کوچه ای کِرَه خَر جُسن که دَم دری بَسَه وابییه بی. پَ وارش کِردن. ۵ مِنْه هَمو موقع، یه پاره ای وَ کسلی که وُچه وِسیایه بیین پُرسیین: «سیچه کِرَه خَر واز ایکنیت؟» ۶ او دِتا شاگرد هَموطو که عیسی وَشون فرمایشِ کِرده بی، جواب دان؛ پَ لِشتین بویرنیش. ۷ اوسه کِرَه خَر اُردن طی عیسی، قَبایلشونه بَسین وَ ریش، وَ عیسی سوار وابی. ۸ خیلی وَ مردم هَم قَبایلشونه پِن کِردن وَ سَر رَه وَ عِدَه ای هَم کِلغَه یلی نَه که مِنْه زَمیتلِ برییه بیین، پِن ایگردن مِنْه رَه. ۹ کسلی که نِهی عیسی ایرتین وَ اونگل که وَ دینِ عیسی اییومن، قیره ایرن، ایگنن:

«نجات بییه!»

مبارکه وَ که وَ نومِ خداوند اییه!»

۱۰ «مبارکه پادشایی بُو ایما داوود که وَ رَه ایرسه!»

«نجات بییه مِنْه عرشِ برین!»

۱۱ پَ عیسی اومه وَ اورشلیم وَ رتِ مِنْه معبد. وُچه هَمه چیی نَه مِلاظَه که، اَمّا سی پِکه دیر وخت بی، پی او دُوازه نفر رتِ وَ بیتِ عَنیا.

عیسی دارِ انجیرِ نُقرینِ ایکنه

۱۲ صَباش، موقی که وَ بیتِ عَنیا ایرتین وَدر، عیسی گُسنش وابی. ۱۳ وَ دیر دارِ انجیری دی که بَلگ داشت، پَ رتِ نَهاتر تا بیینه ایتره دَمش میوه بَجوره وا نَه. وختی نِزنگِ وابی، غیرِ بَلگ چیی دَمش نَجُس، سی پِکه هنی فصلِ انجیرِ نَبی. ۱۴ پَ وَ دارِ انجیرِ گُت: «وَ یه واپس دَ وَته کسی وَت میوه نیخَره!» شاگردلِش پَنه اِشْنفَتین.

۱۵ وختی رَسیین وَ اورشلیم، عیسی رتِ مِنْه صحنِ معبدِ وَ اونگلی نَه که

وُجِهَ مَعَامِلَهٗ اَيَكِرْدِن، كِرْدِشون وَدَر. وَ مِيزَلِ صَرَافَلِ وَ بَسَاطِ كَمُوْتَرِ فَرُوْشَلَهٗ زِيْرِرِي كِهٖ ^{١٦} وَ اِجَاْزَهٗ نَدَا كَسِي سِي جَاوَجَا كِرْدِن جِنْسِ وَ مَايِيْنِ صَحْنِ مَعْبِدِ رَدِ وَاوُو. ^{١٧} اَوْسِيهٗ وَشونِ تَعْلِيْمِ دَا وَ كُت: «مِهٖ مِيْنِهٖ كِتَابِلِ پِيْغَمْبَرَلِ نُوْشْتَهٗ نُوْاْبِيِيَهٗ كِهٖ،

«حَوْنِي مِ حَوْنِي دَعَا سِي تَمُوْمِ قَوْمَلِ خُوْنَدَهٗ اَيَاوُو؟»

اَمَّا اَيْشَا وَنَهٗ "كِر رَاَزَلَلِ" كِرْدِيْتَهٗ.»

^{١٨} كَاهِنَلِ كُپُو وَ مَعْمَلِ تُوْرَاتِ وَخْتِي يْنَهٗ اِشْنَفْتِيْنِ، وَ دِيْنِ رِي سِي كُشْتَنَنْ وَ بِيِيْنِ، سِي يَكِهٖ زَلْشونِ وَش اِيْرْتِ، سِي يَكِهٖ تَمُوْمِ مَرْدَمِ وَ تَعْلِيْمَلِ وَ مِيْنِهٖ حِيْرْتِ بِيِيْنِ. ^{١٩} تَنَنْگِ پَسِيْنِ، عِيْسِي وَ شَاكِرْدَلِ وَ شَهْرِ رَتِيْنِ وَدَر.

خَشَكِ وَ اَبِيِيْنِ دَارِ اَنْجِيْرِ

^{٢٠} گَكُوْنِ، مِيْنِهٖ رَهٗ، دَارِ اَنْجِيْرِ دِيِيْنِ كِهٖ وَ بُنِ خَشَكِ وَ اَبِيِيَهٗ بِي. ^{٢١} پَطْرَسِ وَ حُوْشِيْشِ اَوْمَهٗ وَ عِيْسِي كُت: «اَسْتَاْدِ، سِي كُ! دَارِ اَنْجِيْرِي كِهٖ نُفَرِيْنِ كِرْدِي خَشَكِ وَ اَبِيِيَهٗ.» ^{٢٢} عِيْسِي جَوَابِ دَا: «وَ خُدَا اَيْمونِ دَاشْتَهٗ بِيْتِ. ^{٢٣} وَ رَاْسِي، وَ اَيْشَا اَيْگُمِ، اَر كَسِي وَ اِي كُو بِيْگِ،" وَ جَا كُنْدَهٗ وَ اَبُو، وَ دَرِيَا وَرْدَايَهٗ وَ اَبُو،" وَ مِيْنِهٖ دِلِيْشِ شَكِ نَكِيْنِهٖ بَلِكَمِ اَيْمونِ دَاشْتَهٗ بُو كِهٖ اُنْجِهٖ اَيْگُ اَيَاوُو، سِيْشِ اَنْجُوْمِ اَيَاوُو. ^{٢٤} پَ وَ اَيْشَا اَيْگُمِ، هَرِ اُنْجِهٖ مِيْنِهٖ دَعَا دَرخُوْاسِ كِنِيْتِ وَ اَيْمونِ دَاشْتَهٗ بِيْتِ كِهٖ وَنَهٗ جُسِيْتَهٗ، وَ اَيْنِ اَيْشَا اَيَاوُو.

^{٢٥} «پَ هَرِ وَخْتِ اَيُوِيْسِيْتِ وَ دَعَا، اَر نِسُوْتِ وَ كَسِي چِيِي وَ دَلِ دَارِيْتِ، وَ نَهٗ بُوِيْخَشِيْتِ تَا بُو اَيْشَا هَمِ كِهٖ مِيْنِهٖ اَسْمونَهٗ، خَطَايَلِ اَيْشَا نَهٗ بُوِيْخَشِيَهٗ. ^{٢٦} [اَمَّا اَر اَيْشَا نَبْخَشِيْتِ، بُو اَيْشَا هَمِ كِهٖ مِيْنِهٖ اَسْمونَهٗ، خَطَايَلْتونَهٗ نَبِيْخَشِيَهٗ.]»

سُوْالِ دَرْمُوْرِدِ اَقْتَدَارِ عِيْسِي

^{٢٧} اَوْنِگَلِ يَدَفَدَهٗ اَوْمَنْ وَ اَوْرُشَلِيْمِ. مَوْقِي كِهٖ عِيْسِي مِيْنِهٖ مَعْبِدِ قِيْمِ اِيْزَهٗ، كَاهِنَلِ كُپُو وَ مَعْمَلِ تُوْرَاتِ وَ شِيْخَلِ يَهُودِ اَوْمَنْ طِيْشِ، ^{٢٨} پُرْسِيِيْنِ: «وَ چِهٖ اَقْتَدَارِي اِي كَارَلَهٗ اَيَكِنِي؟ اَقْتَدَارِ اَنْجُوْمِ دَايِيْنِ اِي كَارَلَهٗ كِي وَ تِ دَايَهٗ؟» ^{٢٩} عِيْسِي مِيْنِهٖ جَوَابِ كُت: «مِ هَمِ سُوْالِي وَتُوْنِ دَارُمِ. جَوَابِمَهٗ بِيِيْتِ تَا مِ هَمِ وَتُوْنِ بِيْگُمِ وَ چِهٖ اَقْتَدَارِي اِي كَارَلَهٗ اَيَكْنُمِ. ^{٣٠} تَعْمِيْدِ يَحِيِي وَ جَانِبِ خُدَا بِي يَا وَ جَانِبِ اِنْسَانِ؟ جَوَابِ بِيِيْتِ.» ^{٣١} اَوْنِگَلِ بِي يَكِ شُوْرِ كِرْدِنِ، كُنِيْنِ: «اَر بِيْگِيْمِ،" وَ جَانِبِ خُدَا بِي،" اَيْگِ،" پَ سِيْچِهٖ وَشِ اَيْمونِ نَاوُرْدِيْتِ؟" ^{٣٢} اَر بِيْگِيْمِ،" وَ جَانِبِ اِنْسَانِ بِي "....» - وَ مَرْدَمِ زَلْشونِ اِيْرْتِ، سِي يَكِهٖ تَمُوْمِ مَرْدَمِ يَحِيِي نَهٗ يَهٗ پِيْغَمْبَرِ دُوْنِيْسِنِ. ^{٣٣} پَ وَ عِيْسِي جَوَابِ دَا: «نُوْنِيْمِ.» عِيْسِي كُت: «مِ هَمِ وَتُوْنِ نِيْگُمِ بِي چِهٖ اَقْتَدَارِي اِي كَارَلَهٗ اَيَكْنُمِ.»

مَثَلِ باغبونلِ شروع

۱ اوسه عیسی بی مَثَل شروع کِه باشون وَ گپ زَین وَ گُت: «مردی تاکستونی دِرُس کِه وَ دورشَه دیوار گُشی وَ حوضِ کِچلوی مَنش واگند سی لَه کِردَن انگورل سی گِرَتَن شراب وَ برجی هَم بنا کِه سی ناتوری. اوسه تاکستونَه اجارَه دا وَ چَن باغبون وَ حُش رَت وَ سَفَر وَ مَمَلکتی دَ.^۲ مَنه فصلِ چیین مَصول، غلامی بَسی کِه طی باغبونل تا بَهرشَه وَ میوه تاکستون بَسونَه.^۳ اونگل غلامَه گِرَتِن، زَن وَ دَس خالی وَرگَرَدَنان.^۴ اوسه صاحب باغ غلامی دَ بَسی کِه طیشون، اَمّا باغبونل سَرشَه اِشگَنان وَ باش بی بی شرمی رفتار کِردِن.^۵ دِبارَه غلامی دَ بَسی کِه، اَمّا وَ نَه گُشتِن. وَ بی خیلی یَل دَ هَمیطو رفتار کِردِن؛ یه پاره ای نَه زَن وَ یه پاره ای نَه گُشتِن.^۶ صاحب تاکسون هنی یه نفر دَ داشت کِه بَسی کِنه وَ کِر عزیزش بی. وَ نَه آخِر هَمَه رُونَه کِه وَ بی حُش گُت: "وَ کِرُم حرمت اینن." ^۷ اَمّا باغبونل وَ یِک گُتِن: "یه وارثَه؛ بیبیت وَ نَه بَکشیم تا میراثش این خُمون وابو." ^۸ پَ وَ نَه گِرَتِن، گُشتِن وَ تاکسون ورش دان وَدَر.^۹ ایسه، صاحب تاکستون چه ایکنه؟ وَ ایایه وَ باغبونلَه ایکنه، تاکستونَه اییه وَ دَس گسلی دِیبه.^{۱۰} مَه مَنه کتابلِ مقدس نَحُوندینه کِه:

«بَردی کِه معمارل رَد کِردِن،

بَرِدِ اصلی بنا وایبیه؛

۱۱ خداوند ایکار کِردِه

وَ نَظَر ایما عجیب اییا؟»

۱۲ اونگل وَ دین یه ببین تا عیسی نَه بَگَرَن، سی یِکَه فَمِسِن کِه ای مَثَلَه درموردِ اونگل گُتَه، اَمّا وَ جمعیت زَلشون اِیرت؛ پَ وَ نَه وِل کِردِن وَ رَتِن.

سؤال درموردِ داینِ خراج

۱۳ اوسه عده ای وَ عَالِمِلِ فرقه فریسی وَ عده ای وَ طَرَفدارلِ هیرودیس بَسی کِردِن طی عیسی تا وَ نَه بی گپلِ حُش وَ تَلَه بِنَدازِن.^{۱۴} اونگل اومَن طی عیسی وَ گُتِن: «استاد، دونیم کِه تَ مردِ روراسی پی وَ زَلت وَ کسی نِیره، سی یِکَه گولِ ظاهرِ نیخری، بلکم رَه خدا نَه وَ دِرسی یای اییی. داینِ خراج وَ امپراتور جایزه وا نَه؟^{۱۵} باید خراج بَییم وا نَه؟» اَمّا عیسی رِیاکاری شونَه فَمَس وَ گُت: «سیچه مَنه امتحان ایکنیت؟ دیناری سیم بیاریت تا ونَه بوئیم.»^{۱۶} سکه ای اُردِن. عیسی وَشون پُرسی: «نقش وَ نوم ری سگه این کیه؟» جواب دان:

«نقش و نوم امپراتور.»^{۱۷} عیسی و شون گُت: «پَ این امپراتور و امپراتور بییت و این خدا نَه و خدا.» اونگل و گپِل و حیرون و ابیین.

سؤال در مورد زنده و ابیین مُردیل

^{۱۸} اوسیه عالمِل فرقه صدوقی که ایگتین مُردیل زنده نیابون، اومن طی عیسی و سئوالی و ش کَرِدِن، گُتِن: ^{۱۹} «استاد، موسی سی ایما نوشت که آر گکی مردی بمیره و بیوش اولادی نیاشته بو، او مرد بایس او بیوه نَه بسونه تا نسلی سی گکاش و جا بِنَه. ^{۲۰} ایسو، هَف گکا بیین. گکی اولی زنی اسَه، و بی اولاد مُرد. ^{۲۱} پَ گکی دوُم او بیوه نَه اسَه، اما و هَم بی اولاد مُرد. گکی سیوُم هَم ایطو و ابی. ^{۲۲} و هَمی ترتیب، هیچ کویکی و هَف گکا اولادی و جا نَنها. عاقبت، او بیوه هَم مُرد. ^{۲۳} ایسو، مینه قیامت، او زن، زن کویکی و اونگل ایابو، سی پکه هر هَف گکا و نَه اسیه بیین؟»

^{۲۴} عیسی و شون فرمایش که: «و رَه ول نوابیینه، سی پکه نَه و نوشته یَل مقدس چییی دونیت و نَه و قدرتِ خدا؟ ^{۲۵} سی پکه موقی که مُردیل زنده و ابون، نه زن ایسون و نه شی ایکنین؛ بلکم می فرشته یَل آسمون ایابون. ^{۲۶} اما در مورد زنده و ابیین مُردیل، مَه مینه کتابِ توراتِ موسی نَحوندینه که مینه جریانِ بته تش، چطو خدا و موسی فرمایش که: "م هسُم خدی ابراهیم و خدی اسحاق و خدی یعقوب؟" ^{۲۷} خدا، نَه خدی مُردیل، بلکم خدی زنده یَله. ایسا سراپا مینه اشتباییت!»

گپوترین حکم

^{۲۸} یکی و معلمِ تورات اومه نزننگ و صُبِت اونگله اشئفت. وختی دی عیسی جوابِ خوبی و شون دا، و عیسی پُرسی: «کویکی و احکامِ خدا، و هَمَش مهمتره؟» ^{۲۹} عیسی و ش فرمایش که: «مهمترین حکم پنه: "گوش کِ ای اسرائیل، خداوند خدی ایما، خداوند یکتایه. ^{۳۰} خداوند خدی خته بی تمومی دل و بی تمومی جون و بی تمومی فکر و بی تمومی قویتِ خُت دوس داشته بو." ^{۳۱} دومین حکم پنه: "هُمسایته می خُت دوس داشته بو." گپوتر و ای دتا حکمی نی.» ^{۳۲} او معلمِ تورات و ش گُت: «دِرُس گُتی، استاد! و راسی که خدا یکی یه و غیر و خدایی نی، ^{۳۳} و نَه بی تمومی دل و بی تمومی فهم و بی تمومی قویتِ خُت دوس داشتن و هُمسایته می خُت دوس داشتن، و تموم پیشکشل سُختنی و فُربونی یَل مهمتره.» ^{۳۴} وختی عیسی دی که عاقلانه جواب دا، و ش فرمایش که: «و پادشاییِ خدا نَه دیری.» و و واپس، د هیشگه زله نکه چییی و ش پُرسیه.

مسیح کِر کیہ؟

^{۳۵} موقی کہ عیسیٰ مِنْہ صحنِ معبدِ تعلیمِ ایدا، پُرسی: «چطورہ کہ معلمِ تورات ایگن مسیح موعود کِر داوودِ پادشایہ؟» ^{۳۶} داوود، خُش بی الہامِ روحِ القدس گتہ:

«خداوند وَ خداوندِ م گت:

«وَ دَسِ راسِ مِ بَشینِ

تا اوسہ کہ دُشمَنَلتہ بِنمِ زِر پات.»»

^{۳۷} آر داوود خُش، وَ نہ خداوند ایخونہ، وَ چطو ایترہ کِر داوود بو؟» تَمومِ جمعیت بی شوق وَ گِبَلِ وَ گوشِ ایدان.

ہشتارِ درموردِ رہبرِ دینی

^{۳۸} پِ مِنْہ تعلیمِ خُش فرمایشِ کہ: «وَ معلمِ توراتِ دیری کِنیتِ کہ دوسِ دارنِ بی قِبی بَلندِ رَہ بَرَنِ وَ مردمِ مِنْہ کوچہ وَ بازارِ وَ شونِ سلامِ کِنینِ، ^{۳۹} وَ مِنْہ کَنیسه یَلِ بَنَرینِ جا نَہ داشتہ بونِ وَ مِنْہ مَمونی یَلِ بَشینِ بالیِ مجلسِ. ^{۴۰} وَ ایبالِ حونہ یَلِ بیوہِ زَنَلہ غارتِ ایکننِ وَ اوبالِ، سیِ ظاہر سازی، دِعاشونہِ طولِ ایینِ. مِکافاتِ اینگَلِ مہلیِ سختِ تر ایابو.»

پیشکشِ بیوہ زنِ فقیر

^{۴۱} عیسیٰ نِشَسہ بیِ وَرِ صندوقِ بیتِ المالِ معبدِ وَ سِیلِ کِرَدَنِ مردمیِ کہ پیلِ ورایدانِ مِنْہ صندوقِ پیشکشِ. خیلیِ وَ دارِ ایلِ پیلِ ہنگفتیِ ایدانِ. ^{۴۲} اوسو بیوہِ زنیِ فقیرِ اومہِ وَ دِ قِرُشِ ورداِ مِنْہ صندوقِ. ^{۴۳} اوسہ عیسیٰ شاگردِ دلِشہ صیا کہِ وَ شونِ فرمایشِ کہ: «وَ راسی، وَ ایشا ایگم، ای بیوہِ زَنِ فقیرِ وَ تَمومِ اونگَلِ کہ پیلِ وردانِ مِنْہ صندوقِ، بیشترِ پیلِ داپہ. ^{۴۴} سیِ یکہ تَمومِ اونگَلِ وَ زیادِیِ داراییِ شونِ دان، اَمّا ای زَنِ مِنْہ تنگدسیِ خُش، ہر اُنچہ داشتِ دا، یعنی تَمومِ روزیشہ دا.»

۱۳

نِشونہ یَلِ اَخرِ ای زَمونِ

^۱ موقی کہ عیسیٰ وَ معبدِ خداوندِ رَہ وَ دَر، یکیِ وَ شاگردِ دلِشِ وَ شِ گت: «استاد، سی! چہ بردلِ باشکویِ وَ چہ ساختمونلِ باشکوی!» ^۲ عیسیٰ وَ شِ فرمایشِ کہ: «تَمومِ ای ساختمونلِ گپو نَہ ایبینی؟ بردیِ ریِ بَرَدِ دِ نیویسہ، بلکمِ ہَمشونِ ایرُ مین.»

۳ وختی عیسی سَر گُو زیتون ریوَری معبدِ خداوند نَشَسَه بی، پطرس و یعقوب و یوحنا و اندریاس مِیَنه خَلَفَت وَش پُرسیین: ۴ «و ایما بگ کی ای اتفاقل اییفته و نشونه نزننگ و ابیینشون چنه؟» ۵ عیسی و شون فرمایش که: «حواستون بو تا کسی ایشا نه و رَه ول نکیه. ۶ خیلی یل و نوم م ایان و ایگن، "م هموئم" و خیلی یله و رَه ول ایکنین. ۷ وختی درمورد جنگل ایشنفیت و حور جنگل و گوشتون ایرسه، اشفته نوابیت. په ایبایس اتفاق بییفته، اما هنی آخر کار نرسییه. ۸ قومی و ضد قوم د و مملکتی و ضد مملکت د ایوریسن. مینه جایل جورواجور زمین لرزه یل ایایه و قحطی یل ایابو. اما په تنای می شروع درد زیمونه.

۹ «و اما ایشا حواستون و ختون بو، سی پکه و خاطر م ایشا نه ایین و محکمه یل و مینه کنیسه یل ایبندنتون و فلک، و در حضور حاکم و پادشایل ایویسیت تا در برابر اونگل شهادت بییت. ۱۰ بایس اول ای حور خش پادشایی خدا و تموم قوئل اعلام و ابو. ۱۱ هر وخت ایشا نه بگرن و بویرنتون و محکمه، و نهاتر هول نیاشته بیت که چه بگیت، بلکم هر آنچه مینه او ساعت و ایشا گته و ابو، ونه بگیت؛ سی پکه کسی که گپ ایزنه نه ایشاپیت، بلکم روح القدس. ۱۲ ککا، ککا نه و بو، اولاد و کشتن اییه. اولادل و ضد دی بو ایوریسن، اونگله و کشتن ایین. ۱۳ همه و خاطر نوم مو و ایشا نفرت ایگرن، اما هرکه تا و آخر طاقت بیاره، نجات ایجوره.

۱۴ «اما وختی او "کفارات نابودگر" مینه جیی که نبایس، و بسایه بوینیت - کسی که ایخونه حواسش بو - اوسه اونگلی که مینه ولات یهودیه ین، ایدرن و گویل؛ ۱۵ هرکه سر تو بو، سی وگرتن چیبی، نیایه دومن و نیره مینه حونه؛ ۱۶ هرکه سر زمین بو، سی وگرتن قباش نیبرگرده و حونه. ۱۷ وای و حال زنی که مینه او روزل حامله بون یا بچه و شیرشون بو! ۱۸ دعا کنیت که ای اتفاقل مینه زمسون نیفته. ۱۹ سی پکه مینه او روزل مصیبتی که اتفاق اییفته منلش و اول دنیایی که خدا آفری تا ایسه اتفاق نیفتایه و وته هم اتفاق نیفته. ۲۰ و آر خداوند او روزله کوتاه نیکه، هیچ بشری جون سالم ودر نیبرد. اما و خاطر برگزیده یل، که خش اونگله جیا کرده، او روزله کوتاه کرده. ۲۱ مینه او زمون، آر کسی و ایشا بگ: "سی ک، مسیح موعود و بچنه"، یا "سی ک، و وچنه!" باور مکنیت. ۲۲ سی پکه عده ای و اسم مسیح موعود و پیغمبرل و درو ایوریسن، نشونه یل و معجزه یلی ایکنین تا آر و ابو، برگزیده یله و رَه ول کین. ۲۳ پ حواستون بو، سی پکه و نهاتر تموم اینگله و تون گتم. ۲۴ «اما مینه او روزل، بعد او مصیبتل،

«آفتو تاریک ایابو

و ماه دَ نور نییه.

^{۲۵} ستاریلَ و آسمون ایفتنِ دومن

و فُدرتلِ آسمون ایفتنِ و دَکسنِ.»

^{۲۶} اوسه مردم کر انسانه ایبینن که بی قدرت و جلالِ عظیم منه اُورلِ ایابه.
^{۲۷} و فرشته یله بسی ایکنه و برگزیده یلشه و چار گوشه دنیا، و ای سر زمین
تا او سر آسمون، جم ایکنه دوره یک.

^{۲۸} «ایسو، و دار انجیر ای درسه یای بگریت: هم یکه کلغه یلش تنجه ایزنه
و بلگ اییه، ایقمیت که تاوسون نزنکه. ^{۲۹} همیطو هم، هر وخت بوینیت که ای
چیئل اتفاق ایفتنه، بقمیت که پادشایی خدا نزنک، بلکم ویسایه نم در.
^{۳۰} وراسی، و ایشا ایگم، که تا تموم اینگل اتفاق نیفته، ای نسل و بین نیره.
^{۳۱} آسمون و زمین و بین ایره، اما گپل م و بین نیره.

بندیر ورگشتنِ مسیح

^{۳۲} «اما و او روز و او ساعت هیشگه خور نیاره غیر بو آسمونی؛ حتی
فرشته یلِ آسمون و گر هم وش خور نیارن. ^{۳۳} پ و هوش بیت، دیار بیت،
سی یکه ئونیت او زمون کی ایرسه. ^{۳۴} او زمون می کسی یه که رته بو و
سفر و موقی رتن، حونشه دایه بو و دس خدمتکارلش، و و نی هر کویکی
وظیفه ای نهاییه بو و و دربون هم دستور دایه بو که دیار ویسه. ^{۳۵} پ ایشا هم
دیار بیت، سی یکه ئونیت صابحوئه کی ایابه، شو یا نصفه شو، موقی بنگ
قروس یا گگون. ^{۳۶} نکنه و پدقه بیایه و ایشا نه منه خو بوینه. ^{۳۷} آنچه و ایشا
ایگم، و همه ایگم: دیار ویسیت!»

۱۴

توطئه کشتنِ عیسی

^۱ دِ رو دَ مُنده بی و عیدِ پَسَح و عیدِ فطیر که نون بی خمیرمایه یه. کاهنل
گپو و معلملِ تورات و دینِ ری بیین که عیسی نه بی حیله دسگیر کین و
یکشن، ^۲ سی یکه ایگین: «منه روزلِ عید نیابو، نکنه مردم شورش کین.»
^۳ وختی عیسی منه دهانت بیت عنیا منه حونه شمعون جذامی نیشسه بی سر
سُفَره، زنی بی ظرفِ مَرمری و روغنی مهلی گرون قیمت، و سنبلِ خالص،
اومه طی عیسی و ظرفه اشگنا، روغنه رت و سر عیسی. ^۴ یه پاره ای و
حاضرین تش گرتن، و یک گین: «سیچه بایس ای روغن ایطو حروم وابو؟»

° سی پکه ایابی وَه وَ بيشترَ سىصد دینار فرُت و پیلشه دا وَ فقیرل. « وَ بی او زن مهلی اوقات تلخی کِردن. ۶ اما عیسی وَشون گُت: «وَ نه بلیت وَ حال خُش. سیچه اندیش ایکنیت؟ وَ کار خوبی وَ حق م کِردِه. ۷ فقیرله همیشه بی ختون داریت وَ هر وخت بخیت ایتریت وَشون کِمک کنیت، اما م همیشه نه طی توئم. ۸ ای زن آنچه وَ دسش اییومه، که. وَ بی ای کار، بین منّه پیشاپیش سی کفن دفن، غسل دا. ۹ وَ راسی، وَ ایشا ایگم، منّه تموم دنیا، هر جا خورخُش پادشایی خدا اعلام و ابو، کار ای زن هم وَ یای وَ گُته ایابو.»

خیانت یهودا

۱۰ اوسه یهودای اسخریوطی که یکی وَ او دوازَه شاگرد بی، رت طی کاهنل گپو تا عیسی نه وَشون تسلیم کِنه. ۱۱ اونگل وختی گپل یهودا نه اشنفتن، شایمون و ابیین وَش قول پیل دان. پ وَ وَ دین مجالی بی تا عیسی نه تسلیم کِنه.

شوم آخر

۱۲ منّه اولین روز عید فطیر که بره پسخه قربونی ایکنن، شاگردل عیسی وَش پُرسیین: «ایخی کوچه بریم وَ شوم پسخه سیت آمایه کنیم تا بحرئ؟» ۱۳ وَ دتا وَ شاگردلشته بسی که وَ وَشون گُت: «بریت وَ شهر؛ وَچه مردی بی کوزه ای او نه ابیینیت. وَ دیش بریت. ۱۴ منّه هر حونه ای که رت، وَ صاحب او حونه بگیت، "استاد ایگ، ممنوننه م کوچنه تا شوم پسخه بی شاگردلم بحرْم؟" ۱۵ وَ بالاحونه ای گپو وَ فرش و ابییّه وَ آمایه وتون نشون اییه. وَچه سیمون آمایه کنیت.» ۱۶ شاگردل رتن وَ شهر، همه چپی نه هموطو جبین که وَشون گُته بی، وَ پسخه آمایه کِردن.

۱۷ وختی شو وابی، عیسی بی دوازَه شاگردش رت وَچه. ۱۸ موقی که نشسه بیین سر سفره وَ غذا ایخردن، عیسی گُت: «وَ راسی، وَ ایشا ایگم که یکی وَ ایشا که بی م غذا ایخره منّه تسلیم دشمن ایکنه.» ۱۹ اونگل غم وَ بار و ابیین وَ یکی یکی وَش پُرسیین: «م که نه او کسُم؟» ۲۰ عیسی وَشون گُت: «یکی وَ ایشا دوازَه نفره، هموه که نون خشه بی م ایزیه منّه کاسه. ۲۱ کِر انسان هموطو که درمورد وَ نوشته و ابییّه، ایره، اما وای وَ حال او کسی که کِر انسانه تسلیم دشمن ایکنه. سی وَ بختر بی که وَه وَ دنیا نییومه.»

۲۲ هنی مشغول خردن بیین که عیسی نوته وگرت وَ بعد شکر کِردن، تگه تگه که وَ دا وَ شاگردل و فرمایش که: «بگریت، یه بین منّه.» ۲۳ اوسه پیاله نه وگرت وَ بعد شکر کِردن، دا وَ اونگل وَ همه وَش خردن. ۲۴ وَ وَشون گُت:

«په خین م سی عهدِ جدیده که وَ خاطر خیلی یل رته ایابو. ۲۵ وَ راسی، وَ ایشا ایگم که دَ وَ مصولِ رز نیخرم تا روزی که ونه منه پادشایی خدا، تازه بخرم.»

۲۶ اوسیه بعد خوندن سیر و پرستش، وَ طرفِ گو زیتون آفتان وَ ره.

عیسی حاشا کِردنِ پطرس پیشگویِ ایکنه

۲۷ عیسی وَ شون گُت: «تموم ایشا وَ ره ول ایابیت سی یکه نوشته و ابییه،

» «چپونه ایرنم

و میشل پشک ایابون.»

۲۸ اما بعد یکه زنده و ابییم، نهی ایشا ایرم وَ شهر جلیل.» ۲۹ پطرس وَ ش گُت: «حتی آر همه وَ ره ول و ابون، م وَ ره ول و ابیوم.» ۳۰ عیسی وَ ش گُت: «وَ راسی، وَ ت ایگم که هم امشو، نهی یکه قروس د دغه بنگ بییه، سه دغه منه حاشا ایکنی!» ۳۱ اما پطرس پی اصرار گُت: «آر لازم بو بات بمیرم، حاشات نیکنم.» باقی شاگردل هم همینه گُتن.

باغِ جتسیمانی

۳۲ اوسیه رتن وَ چپی وَ نوم جتسیمانی و وچه عیسی وَ شاگردلش گُت: «بشینیت و یجو، تا م دعا کنم.» ۳۳ اوسیه پطرس و یعقوب و یوحنا نه پی خُش بُرد و پی پریشونی و هولِ حراس، وَ شون گُت: ۳۴ «وَ غصه زیاد، دارم ایمیرم. و یچه ویسیت و دیار بیت.» ۳۵ اوسیه رت پچی نهاتر، آفتا وَ زمین و دعا که، که آر و ابو او ساعت وَ سرش ری و ابو. ۳۶ عیسی ایطو گُت: «آبا، بو، همه چپی سی ت ممکنه. ای پیاله نه و م دیر کُ، اما نه وَ خواس مو بلکم وَ اراده تو.» ۳۷ وختی وَرگشت، اونگله دی که وَ خوین. پ وَ پطرس گُت: «شمعون، خوسی پی؟ مه نیترسی ساعتی دیار ویسی؟ ۳۸ دیار بیت و دعا کنیت تا منه امتحان تیفتیت. روح اشتیاق داره اما جسم ضعیفه.» ۳۹ پ پدغه رت و همو دعا نه که. ۴۰ وختی وَرگشت، اونگله هموطو وَ خو دی، سی یکه تییلشون مهلی سنگین و ابییه بی. اونگل نونین چه وَ ش بگن. ۴۱ اوسیه عیسی سی دغه سوم اومه طی شاگردلش و وَ شون گُت: «مه هنی وَ خوییت و استراحت ایکنیت؟ د بستونه! موقش رسییه. ایسه کِر انسان وَ دس گناکارل تسلیم ایابو. ۴۲ وَ ریسیت، بریم. ایسه کسی که منه تسلیم ایکنه وَ ره ایرسه.»

گرفتار و ابیین عیسی

۴۳ عیسی هنی گپ ایزه که پدغه یهودا، یکی وَ او دوازه شاگرد، پی عده ای

چماق و دَس و شمشیر و دَس، و طرفِ کاهنِ گپو و معلمِ تورات و شیخُلِ اوْمَن. ^{۴۴} کسی که و نه تسلیم ایکه و هُمَرِیْلِسِ علامتی دایه بی و گُتَه بی: «او کسی نه که بوس کُنْم، هُمونه؛ و نه بگِریت و بی احتیاط بئیریت.» ^{۴۵} پ وختی رسی وُچه، زی و عیسی نِزنگِ وابی و گُت: «استاد!» و و نه بوسی. ^{۴۶} اوسه او آیمِلِ رِین و سَرِ عیسی، و نه گِرِین. ^{۴۷} اما یکی و حاضرین شمشیر گشی، ضربه ای و خدمتکار کاهن اعظم رَه و گوششه بری. ^{۴۸} عیسی و شون گُت: «مَه مِ رازْم که بی چماق و شمشیر اومِیته سی گِرِئْم؟» ^{۴۹} هر رو وَر تیبِتون مِنه معبدِ تعلیمِ ایدام و مِنه نِگِرِتیت. اما ایبایس کتابلِ مقدس و حقیقت برسه.» ^{۵۰} اوسه تموم شاگردلِ وِلش کِردن و دَرِین.

^{۵۱} جَوونی که تِنَا پارچه ای دور خُش پِیچَنایه بی، و دینِ عیسی اُفتا و رَه. و نه هَم گِرِین، ^{۵۲} اما و اُنچه و وِرش بی ول که و لخت دَرِت.

محاکمه مِنه حضورِ شوری یهود

^{۵۳} عیسی نه بُردن طِی کاهنِ اعظم. وُچه تموم کاهنِ گپو و شیخُلِ و معلمِ تورات جَم و ابیه بیین. ^{۵۴} پطرس هَم دیرادیر رَت و دینِ عیسی تا رسی و حیاطِ حونه کاهنِ اعظم. پ وُچه، بی ناتورل نِشس وِر تَش تا خِشه گرم کِنه. ^{۵۵} کاهنِ گپو و تمومی اَعصی شوری یهود، و دینِ په بیین که شهادتِ درویی و ضدِ عیسی بچورن تا و نه بکِشِن، اما هیچی نَجِسِن. ^{۵۶} سی پکه هر چن خیلی یل شهادتِلِ درو و ضدِ عیسی دان، اما شهادتِلِ اونگلِ بی هَم یکی نَبی. ^{۵۷} اوسه عده ای اوْمَن جِلو و وِ درو و ضدِ و شهادتِ دان، گُئِن: ^{۵۸} «ایما خمون اِشْفُتیم که ایگُت،» ای معبد که ساخته دَس بَشْرَه ایرْمِئْم و مِنه سه رو، معبدی دَ ایسازْم که ساخته دَس بشر نَبو.» ^{۵۹} حتی و ای حال شهادتِلِ اونگلِ هَم یکی نَبی. ^{۶۰} اوسه کاهنِ اعظم وریسا و در برابر هَمه و عیسی پُرسی: «هیچ جوابی نیاری؟ په چنه؟ که و ضِدِت شهادتِ ایین؟» ^{۶۱} اما عیسی هموطو بی صیا ویسا و جوابی نَدَا. پَدَفَه کاهنِ اعظم و ش پُرسی: «مَه تِ مسیحِ موعود، کِرِ جِدی متبارکی؟» ^{۶۲} عیسی و ش گُت: «هَسْم، و کِرِ انسانه ایبِنیت که و دَس راسِ قدرتِ متعالِ نِشِیه و بی اُورلِ آسمونِ ایپه.» ^{۶۳} اوسه کاهنِ اعظم حَقَه خِشه درنا و گُت: «دَ چه احتیاجی و شاهده؟» ^{۶۴} کفرشه اِشْفُتیت. حُکْمَتون چِنه؟» اونگلِ هَمَشون حکم دان که سِزاش مُردنه. ^{۶۵} اوسه په پاره ای شروع کِردن تَفْگه و ش وردان؛ اونگلِ تیبیلشه بَسِن و مِنه حالی که و نه ایرِن، ایگُئِن: «نَبوت کُ!» ناتورلِ هَم و نه گِرِین و زَن.

حاشا کِردنِ پطرس

٦٦ موقی کہ پطرس ہنی دومن، منہ حیاط بی، یکی وَ کَنیزلِ کاهن اعظم ہم اومہ وُجو ٦٧ و وَ نہ دی کہ وَر تَش خِشہ گرم ایکہ. او زن خوب سبایش کہ و گُت: «تِ ہم بی عیسیٰ ناصری بیبی.» ٦٨ اَمّا پطرس حاشا کہ و گُت: «نُونُم و نِیْفُم چہ ایگی!» پَنہ گُت و رَت مِنہ دالون حونہ. مِنہ ہمی موقعِ قِروس بُنگ دا. ٦٩ پَدَفَدَہ، تِیہ او کنیز وَش اُفتا و وَ کَسلی کہ وُچہ وِیسایہ بیین، گُت: «ای مرد یکی وَ اونگِلہ.» ٧٠ اَمّا پطرس دِبارہ حاشا کہ. بَعَدِ پِچی، کَسلی کہ وُچہ وِیسایہ بیین، پَدَفَدَہ وَ پطرس گُتِن: «بی گُمون تِ ہم یکی وَ اونگلی، سی یکہ جلیلی پی.» ٧١ اَمّا پطرس شروع کہ وَ لعنت کِردنِ خُش و قسم خہ، گُت: «ای مرد کہ ایگیت، نیشناسُم!» ٧٢ ہَمو دَقَہ، قِروس سی دَقَہ دُوم بُنگ دا. اوسہ گُپلِ عیسیٰ اومہ وَ حوشِ پطرس کہ وَش گُتہ بی: «نہی یکہ قِروس د دَقَہ بُنگ بییہ، سہ دَقَہ منہ حاشا ایکنی.» پ دِلش تَش گُرت و گِریوس.

۱۵

محاکمہ منہ حضور پیلٹس

١ گگون، زی کاهنلِ گپو پی شیخَل و معلمِ تورات و تمومی اَعضی شورایِ یہود نیشین وَ شور و عیسیٰ نہ دَس بَسہ بُردن و تحویل دان و پیلٹس. ٢ پیلٹس وَش پُرسی: «مہ تِ پادشاہِ یہودی؟» عیسیٰ جواب دا: «تِ ایطو گُتی پی!» ٣ کاهنلِ گپو بُھتونلِ زیادی وَش ایزن. ٤ پیلٹس دِبارہ وَش پُرسی: «ھیچ جوابی نیاری؟ سی کِ چَقہ بُھتون وَت ایزن!» ٥ اَمّا عیسیٰ دِ ہیچ جوابی نَدَا، طوری کہ پیلٹس تعجب کہ.

٦ رِسمِ پیلٹس پہ بی کہ موقی عید، پہ زندانی نہ و خواسِ مردم آزاد کِنہ. ٧ مِلی یاغی یلی کہ وَ جرمِ قتلِ مِنہ پہ حَلقی اُفتایہ بیین وَ زندان، مردی بی وَ نوم باراباس. ٨ مردم اومنِ طیِ پیلٹس و وَش خواسین کہ رسمِ ہمیشہ نہ سیشون وَ جا بیارہ. ٩ پیلٹس وَشون پُرسی: «مہ ایخیتِ پادشاہِ یہودِ سیتون آزاد کُتُم؟» ١٠ پَنہ سبیہ گُت کہ فَمَسہ بی کاهنلِ گپو عیسیٰ نہ وَ سِرِ حسودی وَش تسلیم کِردنہ. ١١ اَمّا کاهنلِ گپو جمعیتہ واداشتِن تا وَ پیلٹس بَخوان وَ چی عیسیٰ، باراباس سیشون آزاد کِنہ. ١٢ اوسہ پیلٹس پَدَفَدَہ وَشون پُرسی: «پِ بی ای مردی کہ ایشا وَ نہ پادشاہِ یہودِ دونیت، چہ کُتُم؟» ١٣ پَدَفَدَہ قیرہ زَن کہ: «وَ صلیبش کُ!» ١٤ پیلٹس وَشون پُرسی: «سیچہ؟ مہ چہ بدی کِردہ؟» اَمّا اونگلِ بیشترِ قیرہ زَن: «وَ صلیبش کُ!» ١٥ پِ پیلٹس کہ ایخواسِ مردمہ راضی کِنہ، باراباس سیشون آزاد کہ و عیسیٰ نہ دا تا شلاقش بَرین و وَ صلیبش کِن.

مَخْسَرَه كِرْدَنِ عِيسَى

^{۱۶} اوسه سربازل، عیسی نه بُردن و صحن کاخ، یعنی مَقَر فَرْمُندار، و تموم سربازلَه هَم صیا کِردن. ^{۱۷} اوسه قَبایِی بَنُوش کِردن و وَرَش و تاجی و خار بافتن و نَهان و سَرَش. ^{۱۸} اوسه جَلُوش تعظیم کِردن و ایگُتن: «درود و پادشاه یهود!» ^{۱۹} و پی چو ایزن مینه سَرَش و تَفگه و ش ورایدان، در برابرش زونی ایزن و تعظیم ای کِردن. ^{۲۰} بعد پیکه مَخْسَرَش کِردن، قَبی بَنُوشَه و وَرَش دَر اُوردن و جومه خَشَه کِردن وَرَش. اوسه و نه بُردن و دَر تا و صلیبش کِنن.

وَ صلیبِ و ابیینِ عیسی

^{۲۱} اونگل رَگْذری و نوم شمعون و مردم قیروان که بو اسکندر و روفس بی و سَر زمین ایومه، وادار کِردن صلیبِ عیسی نه بگشِه و کول. ^{۲۲} پ عیسی نه بُردن و جیی و نوم جُلُتا، که و معنی مَحَلِ جَمِجَه یه. ^{۲۳} اوسه و ش شراب قاطی و ابیینه بی مومنه ای دان، اما عیسی قبول نکه. ^{۲۴} اوسه گَشیینش و صلیب و جومه یلشه بین خَشون بَهر کِردن، سی معلوم کِردن بَهر هر کویکی فِش بَسِن.

^{۲۵} ساعت نه صبح بی که و نه گَشیین و صلیب. ^{۲۶} ری تَخصیرنامَش نوشته وابی: «پادشاه یهود.» ^{۲۷} دتا یاغی نه هَم باش گَشیین و صلیب، یکی و دس راس و پکیده و دس چیش. ^{۲۸} [و ای ترتیب او نوشته کتابلِ مقدس و حقیقت رسی که ایگُ: «و و تَخصیرکارل و حساب اومه.»] ^{۲۹} رَگْذَرل سَرشونَه تکون ایدان، دشمون ایدان و ایگُتن: «هی! ت که ایخواسی معبد خراب کنی و سه روزَه ونه دباره بسازی، ^{۳۰} خَتَه نجات بییه و و صلیب بیو دومن!» ^{۳۱} کاهنلِ گپو و معلمِ تورات هَم مابین خَشون مَخْسَرَش ای کِردن و ایگُتن: «بقیه نه نجات دا اما خَشَه نیتره نجات بییه!» ^{۳۲} ایسه بلیت مسیح موعود، پادشاه اسرائیل، و صلیب بیا دومن تا پوینیمش و و ش ایمون بیاریم.» او د نفر که باش و صلیب و ابیینه بین هَم و ش بی حرمتی ای کِردن.

مُردَنِ عِيسَى

^{۳۳} و ساعت دوازَه ظهر تا سه بعدظهر، ظلماتی تمومی او دیار گرت. ^{۳۴} مینه ساعت سه بعدظهر، عیسی بی صیپی بلند قیره ره: «ایلوپی، ایلوپی، لَمّا سَبَقْتَنی؟» یعنی «ای خدی مو، ای خدی مو، سیچه مَنه ول کردی پی؟» ^{۳۵} په پاره ای و حاضرین وختی پنه اشفتن، گُتن: «گوش کنیت، ایلیای پیغمبر صیا ایکنه.» ^{۳۶} پ یکی دویس جلو و ابری نه پُر که و شرابِ تَرشییَه و نَها و سر

چوبی، بُرد دَمِ دَهونِ عیسی تا بخره، و گُت: «بلیت تا بینیم مه ایلیا ایا و نه و صلیب بیاره دومن؟»^{۳۷} پ عیسی بی صیپی بُلند قیره ای زه و نفس آخر گشی.^{۳۸} اوسه پرده معبد و بالا تا دومن د گل وابی.^{۳۹} وختی فرمُنده سربازل که در برابر عیسی و بسایه بی، دی که و چطو جون دا، گُت: «وراسی ای مرد کر خدا بی.»

^{۴۰} عده ای و زَنل هم و دیر سیل ایگردن. ملی اونگل مریم مجدلیّه، مریم دی یعقوب کُشکلو و یوشا، و سالومه بیین.^{۴۱} ای زَنل موقی که عیسی منه جلیل بی، و ش پیروی کردن و خدمتیش ایگردن. خیلی و زَنل د هم که باش و اورشلیم اومیّه بیین، و چه بیین.

دفنِ عیسی

^{۴۲} او روز، روز «آمایه کردن»، یعنی روز نهی شبات بی. پ تنگ پَسین^{۴۳} یوسفِ نومی و مردمِ رامه، که یکی و اعضای محترم شوری یهود بی و بندیر پادشایی خدا بی، زله که و رت طی پیلاتس و جنازه عیسی نه خواس.^{۴۴} پیلاتس که باور نیکه عیسی و ای زیی مُرده بو، فرمُنده سربازل صیا که تا بیینه عیسی جون دایه وا نه.^{۴۵} وختی و ش ایشفت که ایطوره، جنازه عیسی نه دا و یوسف.^{۴۶} یوسف هم پارچه ای کتونی اسه و جنازه نه و صلیب اُرد دومن، بیچناش منه پارچه کتونی و نهاش منه مقبره ای که منه برد تراشییه و ابییّه بی. اوسه برد گپویی نه تر دا دم در مقبره.^{۴۷} مریم مجدلیّه و مریم، دی یوشا، دیین که عیسی کوچه نهایه وابی.

۱۶

زنده و ابیینِ عیسی

^۱ دندی روز شبات، مریم مجدلیّه و سالومه و مریم، دی یعقوب، صدر و کافور اسن تا بزَن و جنازه عیسی نه آمایه کزن.^۲ پ منه اولین روز هفته، گگون، موقی که روز ایدرومه، رونه و ابیین و طرف مقبره.^۳ اونگل و یک ایگتن: «ایسه کی برد سیمون و دم مقبره تر اییه؟»^۴ اما وختی سیل کردن، دیین او برد که مهلی گپو بی، و دم مقبره تر دایه و ابییّه اولت.^۵ وختی رتن منه مقبره، جونی نه دیین که نشسه بی و دس راس مقبره و قبایی سفی و رش بی. و دیبیش زله ترک و ابیین.^۶ جَوون و شون گُت: «زَلتون مره. ایشا و دین عیسی ناصری بیت که و صلیبش کردن. و زنده و ابییّه؛ نویچنه. سیل کنیت و جی که جنازشه نهایه بیین.^۷ ایسه، یریت و و شاگردیش و پطرس بگیت که و

نهی ایشا ایره و شهر جلیل؛ و چه و نه ایبینیت، هموطو که زیتر وتون گنه بی.»^۸ پ زل اومن ودر، و مقبره درتن، سی یکه بییشون ایذکس و حیرون ببین. اونگل و هیشگه چیبی نگن، سی یکه زلشون ایرت.

^۹ [وختی عیسی منه شفق اولین روز هفته زنده وابی، اول و مریم مجدلیه ظاهر وابی، و که عیسی هف دیو وش کرده بی ودر. ^{۱۰} مریم هم رت و و شاگردل عیسی که عزادار ببین و ایگریوسین، خور دا. ^{۱۱} اما اونگل وختی ایشفتن که عیسی زنده وابییه و مریم و نه دییه، باور نکرین.

^{۱۲} بعد و، عیسی خشه بی په سیمی د و د نفر و اونگل نشون دا که ایرتن و دهاتی. ^{۱۳} او دتا ورگشتن و بقیه نه و ای جریان باخور کراین، اما گپ اونگله هم باور نکرین.

^{۱۴} اوسه عیسی خشه و او یازه نفر، در حالی که غذا ایخرین، نشون دا و اونگله و خاطر بی ایمونی و سختلی شون سرزنش که، سی یکه گپ گسلی نه که و نه بعد زنده وابییش دییه ببین، باور نکرین. ^{۱۵} اوسه وشون فرمایش که: «بریت و سرتاسر دنیا و ای خور خش انجیله و تموم مردم دنیا اعلام کنیت. ^{۱۶} هرکه ایمون بیاره و تعمد بگره، نجات ایجوره. اما هرکه ایمون نیاره، محکوم ایابو. ^{۱۷} و ای نشونه یل بی ایموندارله: و نوم مو دیوله ایکن ودر و و زونل جدید گپ ایزین ^{۱۸} و مارله بی دسشون ایگرن، و آر زهر هلاهی بخرن، چیشون نیابو، و دسشونه و مریضل اینن و اونگل شفا ایگرن.»

^{۱۹} اوسه عیسی خداوند بعد و که ای گپله وشون گت، بالا برده وابی و آسمون و نشس و دس راس خدا. ^{۲۰} پ اونگل رتن ودر، و همه جا موعظه ایگردن، و خداوند و کارلشون برکت ایدا و کلامشه بی نشونه یلی که باشون بی، تأیید ایکه.